

bb 79. újabb külföldi csoportok érkeztek az isme budapesti konferenciájára

k ol/sk/m

1964. június 25.

csütörtökön újabb külföldi csoportok érkeztek a zenei nevelés nemzetközi társasága június 26-án nyíló budapesti konferenciájára. a vendégek között van egon kraus professzor, az isme főtitkára, dr. d. arcy hayman, az unesco vezérigazgatójának képviselője és fukui naohiro japán bartók-kutató. nagy számban jöttek zenepedagógusok a szovjetunióból, csehszlovákiából, ndk-ból, bulgáriából, az egyesült államokból, franciaországból. tízennégy külföldi együttest várnak a konferenciára, ezek közül csütörtökön budapestre érkeztek a párizsi és til-lei konzervatórium díjnyertes szólistái. /mti/

...-

- v é g e -

le

m

21.30/-n

-42-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 369-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti-belföldi hírek

1964. június 26.

bb 1. magyar könyvek, folyóiratok újabb sikerei külföldön - megállapodás az első magyar-görög közös könyvkiadásról

i sz/tné/m/vg

1964. június 26.

külföldön egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a magyar könyvek és folyóiratok iránt. ezt jelzi a kultura külkereskedelmi vállalatnál az utóbbi időben érkezett számos új megrendelés is.

több országból kapott megrendelést a vállalat a molnár erik akadémikus által szerkesztett magyarország története című magyar nyelven megjelent kétkötetes műre. a közelmúltban tárgyalásokat folytatott a magyar kultura külkereskedelmi vállalat a jugoszláv technikcka knyiga vállalattal halász istván princípikon-jának szerb nyelvű kiadásáról. a könyv, amely eddig német, angol, spanyol és orosz nyelveken jelent meg, hasznos segédeszköze a középfoku elektrotechnikai oktatásnak. elkészültek az első próbanyomatok a világhírű kálti márk-féle bécsi képes krónikából: a több mint száz színes kódexlap mását nagy sikerrel mutatták be a londoni nemzetközi könyvkiállításán. a wiesbadeni vollmer vertag megrendelt a kulturától 12 kötetből álló tolsztoj sorozatot, amelynek könyvei több ezer példányban kerülnek külföldre. az african universities press ltd. tankönyveket készített hazánkban. a magyar tankönyvek nigériába is eljutottak és olyan sikerük volt, hogy 5000-20.000-es példányszámu utánnyomást és további újabb három könyvet rendelt meg a kiadó a kulturától. megállapodás jött létre az első magyar-görög közös könyvkiadásról is. egy görög kiadó magyarországon készített el kiss-szentágothay anatómiai atlaszának több ezer színes képekkel ellátott ivlennyomatát, míg a hozzá szükséges görög nyelvű szöveget athénben nyomják. a budapesti kartográfiai vállalat készítményei is sok elismerést kapnak külföldön és a vállalat nemrégiben elnyerte a tarousse francia térképkiadó nemzetközi verseny pályázatát, illetve megrendelését. az ezt követő megállapodás alapján a francia kiadó számára budapesten megkezdődött a térképek nyomása, amelyeket francián kívül angol, spanyol, német, olasz, orosz és kínai feliratokkal látnak el. szabócsi bencének a magyar zenetörténet kézikönyve című műve német nyelven is megjelent. a német nyelvű kiadás iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a könyv nyugat-európában való terjesztését átvette a bonni boosey and hawkes cég.

/folyt.köv./

- 1 -

le

bb 1. /a magyar ... 1. folyt./ m

az új magyar folyóiratok a magyarország című politikai hetilap és a tükrök című színes hetilap is felkeltette az érdeklődést több nyugateurópai országban. új folyóirataink megjelentek a nagyvárosok újságárúsi pavilonjaiban és máris nagy keresletnek örvendenek. /mti/

...-

bb 2. matyó baba tyereskovának

vid/j/m/fm

1964. június 26.

a. nyikolajev szovjet úrpilóta májusi budapesti látogatásakor levelet kapott a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet babakészítő részlegének dolgozóitól. arra kérték, egyezzen bele, hogy az akkor alakult szocialista brigád felvegye felelőségnek, az első női úrpilótának, tyereskovának a nevét. nyikolajev alezredes felelősége nevében beleegyezett a kérésbe, s a 32 főből álló brigád azóta is büszkén viseli az úrpilótánő nevét.

az „úrcsalád”-ban a közelmúltban történt örvendetes esemény alkalmából a brigádtagok szeretetük kifejezéséeként kedves ajándékot készítettek a fiatal mama számára: mintegy félméteres, eredeti matyó népviseletbe öltöztetett babát.

a matyó viselet legszebb ruhadarabjai: a „hendergő szoknya”, a derékban fűzött blúz, a „litya”, került a babára, fejére pedig a gazdag redőzetű, majd vállig érő ősi ruhadarab, a sátoros kendő.

a matyó baba rövidesen „utnak indul, a szovjetunióba. /mti/

...-

bb 3. júliusban mutatják be az első magyar-amerikai kooperációs filmet - 15 új alkotás a bemutató mozik műsorán

i s/tm/m/fm

1964. június 26.

a filmszínházak júliusi műsorterve gazdag programot ígér. ebben a hónapban is több érdekes külföldi filmalkotással ismerkedhet meg a hazai közönség: 15 bemutató szerepel a mozik műsorán.

nagy érdeklődés előzi meg az első magyar-amerikai kooperációs alkotásnak, az „aranyfej”, című játékfilmnek a bemutatóját.

/folyt.köv./

- 2 -

JC

bb 3. /júliusban ... 1. folyt./ m

a kalandos, színes ifjúsági film „főszereplője”, a győri múzeum világszerte ismert szent lászló - ereklyéje. a film meséje szerint az értékes mükincset ellopják a muzeumból, s ezeket a tolvajokat üldözik a győrött, esztergomban, visegrádon, szentendrén és budapesten az angol és a magyar gyerekek. a forgatásokon filmszalagra vették magyarország legszébb tájait, megörökítették többek között a győri székesegyházat, a dunakanyar festői szépségű részelt, budapest utcáit, a gellért szállót és az épülő erzsébet hidat is. a filmet az amerikai richard thorpe rendezte. az operatőr hóldebrand istván volt. a főszerepeket magyar, angol és amerikai színészek játsszák. a három „gyermekszereplő”: esztergályos cecília, lorraine power, és denise qilmore. a felnőtt szereplők között látnatjuk az amerikai george sanderst, akinek ez a 75. filmszerepe és az ugyancsak amerikai buddy hackett-et.

a szovjet filmművészek ezuttal három alkotással jelentkeznek. a „lövés a ködben”, című izgalmas kémtörténet egy hadászati fontos kutatásokat végző tudósról szól. a mozik vásznára került az 1963-as locarno nemzetközi fesztiválon nagy sikert aratott, „akik meghódítják az eget”, című szovjet alkotás is. lioznova rendező a berepülő pilóták életét örökítette meg filmjében. ljudmilla gurcsenkó főszereplésével forgatták „az országuti kaland”, című alkotást.

több vígjáték is szerepel a hónap programjában. kedves, szórakoztató film a csehszlovák művészek „három kívánság”, című alkotása. „vasszüz”, című angol szatíra „főhőse”, egy 1920-as típusú kimustrált vontató. rendőrök, banditák és gengszterek a szereplői az ugyancsak angliában forgatott „a törvény balkeze”, című alkotásnak. a címszerepet a nálunk is jól ismert peter sellers alakítja.

érdekesnek ígérkezik az „ének az esőben”, című amerikai revü film, amelynek főszerepét a világhírű gene kelly éneklő és táncolója. verne gyula népszerű „sándor mátyás”, című regényét a francia művészek vitték filmre. a kalandos ifjúsági történet főszerepeit louis jordan és serena vergano játssza. ezenkívül még több társadalmi dráma és vígjáték szerepel a júliusi filmműsorban. /mti/

...-

- 3 -

le

bb 4. éjszakai őrhajószolgálat a balatonon

vid/lk/m/ki

1964. június 26.

a balatonon több ízben előfordult, hogy a menetrendszerint közlekedő hajók valamelyike üzemi hiba miatt a kikötőben vesztett, vagy a viharos balatonon bajbajutott kisebb hajók, vi-torlások szorultak segítségre. ilyen esetekben a mentőhajók le-génységét - kerékpáros küldöncöket kellett lakásukra küldeni - csak órák múlva tudták riadóztatni. ezért a siófoki hajózási vál-talat vezetősége elhatározta, hogy este az utolsó hajó beér-kezésétől a reggeli első hajó indulásáig egy-egy kijelölt hajó éjszakai őrszolgálatot teljesít a kikötőben. így, ha valahol se-gítségre van szükség, azonnal indulhatnak a segélykérő helyre.
/mti/

---

bb 5. 100.000 pecsenyekacsától fehérlik a palotási halastó

vid/ká/sk/m

1964. június 26.

fenér szint öltött a palotási állami gazdaság 60 holdas halastava: a vizen jelenleg 100.000 pekingi és magyar-fehér faj-tāju pecsenyekacsát nevelnek. az állami gazdaság állattenyészt-ől korszerű tartási körülményeket alakítottak ki. a petyhás kiskacsákat kéthetes korig előnevelőben tartják, egy hétig utó-nevelőben erősítik, majd innét kerülnek ki a tógazdaság nyílt vizére. a sulygyarapodás meggyorsítása érdekében a tóra etető-tutajokat helyeztek ki. erre rakják az eleséget, így a vízi-szárnyasoknak nem kell a partra uszni táplálékért. az eddigi tapasztalatok szerint az etetőtutajok 8-10 nappal megrövidítik a tartási időt, a kacsák 53-56 nap alatt érik el az értékesíté-si sulyt. ebben az évben már 30.00 pecsenyekacsát adtak át, átlag 2,20-2,50 kilós sulyban. /mti/

-4-

le

bb 6. jóváhagyták a druzsba tv-lánc vázlat-tervét - a távközlési kutató intézet és a szovjet rádiókutató intézet közösen dolgozza ki az új mikrohullámu relérendszer

i sl/tné-lm vg

1964. június 26.

a magyar távközlési kutató intézet és a szovjet posta rádiókutató intézete már korábban megállapodott abban, hogy közö-sen dolgozzák ki a druzsba mikrohullámu relérendszer, amely a szovjetunió területén, majd később más szocialista országokban is tökéletes vonalat nyit a távközlés, mindenekelőtt a televízió adások számára. olyan széles sávu, sokcsatornás, mikrohullámu vonalról van szó, amelynek egy-egy csatornája 1920 egyidejű tele- fonbeszélgetésre, vagy fekete-fehér, illetve színes televízió- kép, továbbá négy kísérő hangkövetítésére alkalmas. hasonló berendezése már van az egyesült államoknak, ez azonban annál sokkal korszerűbb lesz, mert nemcsak telefon, vagy tv adásokat, hanem kibernetikai gépek számítási adatait is tudja továbbítani. működése megbízhatóságát növeli, hogy tulnyomórészt félve- zetőkkel működik az amerikai elektroncsöves megoldás helyett.

a kutatási munkákba az orion gyár fizikusai és mérnökei is bekapcsolódtak, mert a mikrohullámu rendszer berendezéseit az orion gyár állítja majd elő, s a gyár már most a tervezés szak- szában alaposan meg akar ismerkedni nagyjelentőségű új feladatá- val. a tervezési munka kezdete igen biztató, a nagyszabásu átvi- teli rendszer vázlattervei elkészültek, azt a napokban moszkvában nemzetközi zsüri megvizsgálta és jóvá is hagyta. ez év végén már a vonalhoz szükséges berendezések vázlattervei kerülnek a zsüri elé. az első berendezések felhasználásával 1966 első negyedév végére készül el a szovjetunióban egy 150 kilométeres mikrohullámu vonalszakasz, 1967-ben egy újabb 280 kilométeres szakaszt építe- nek, majd az itt nyert tapasztalatok alapján az orion gyár 1969-ben kezdi meg a druzsba teljes vonalának kiépítéséhez szüksé- ges mikrohullámu berendezés sorozatgyártását./mti/

---

bb 9. átadták a pesterzsébeti 120 kilovoltos új transzformátor állomás épületszerkezetét

i sb/tm-lm vg

1964. június 26.

a 21-es építőipari vállalat dolgozói átadták a szerelőknak a pesterzsébeti 120 kilovoltos új transzformátor állomás építmé- nyét. mintegy 80 méter hosszú vezénylő és kapcsoló ház, valamint a szabadtéri berendezéseknek vasbeton-elemekből összeállított portálszerkezeteket építettek. egy nappal a határidő után fejez- ték be a munkát, de a műszaki átvevők az átadási jegyzőkönyvben elismerésüket nyugtázták az építők kifogástalan minőségű munkájáért.
/mti/

8.10/a

10.10 P

- 5 -

kk

bb 7. folytatják a máv vonalak villamosítását

i hb/j/gg szb vg

1964. június 26.

a máv a budapest-miskolc közötti vonal villamosítása után mielőbb miskolc és diósgyőr között is villamos mozdonyokat kíván közlekedtetni, hogy a lenin kohászati művekbe irányított szerelvények mozdonycsere nélkül juthassanak be a gyárba. ennek a vonalszakasznak villamosítása már megkezdődött, s még az idén be is fejezik.

megkezdődött a villamosítási munka budapest-szerencs-nyíregyháza vonalon is, miskolc és felsőzsolca között már állnak az oszlopok, amelyekre a felsővezeték kerül, s a tervek szerint 1964 végén már felsőzsolcáig vihetik villanymozdonyok a vonatokat. felsőzsolca és taktaharkány között is még az idén - az állomások kivételével - felszerelik a felső vezetékeket. jövőre kiépítik a vezetéket szerencsig, úgy hogy ezen a forgalmas vonalon a villanymozdonyok segítségével meggyorsul a közlekedés.

rendkívül sürgető tatabánya-alsó-oroszlány között is a vasútvonal korszerűsítése. oroszlány és tatabánya-alsó között ugyanis rengeteg szerelvény fordul meg, s a mozdonyokat mindig cserélni kell. ez rendkívül hosszadalmas, lassítja a forgalmat. ezért a máv szeretné mielőbb megoldani tatabánya-alsó-oroszlány közötti vonal elektrifikálását, a tervezést már megkezdték és a felső vezetékek szerelése 1965 végére, vagy 1966 elejére befejeződik. /mti/

--

bb 8. nyolc öntevékeny irodalmi együttes bemutatkozás az irodalmi színpadon

i fe/tr szb fm

1964. június 26.

az irodalmi színpad a budapesti színjátszó tanácscsal közösen az 1964-65-ös évadban is önálló bérleti sorozatot szervez az öntevékeny irodalmi színpadok részére. az elmúlt szezonhoz hasonlóan az irodalmi színpad az idén is segíti majd a vers és költészet „gyarkoló”, barátait. az öntevékeny irodalmi színpadok tagjai ugyanis egyfelől megtekintik az irodalmi színpad műsorait, másfelől maguk is számot adhatnak tudásukról, tehetségükről. a látottakról és hallottakról a színház szakemberei mondanak véleményyt, és tanácsokkal segítik az öntevékeny csoportok további munkáját. /mti/

--

8.20/a

10.10 P

- 6 -

Mk

bb 10. soronkívül javítja a balinkai bánya motorjait az elektroszervíz

i sl/tné szb vg

1964. június 26.

a vízbetöréssel küzdő balinkai bányában a szivattyúk motorjai sorra kimerülnek, s az elektroszervíz vállalta, hogy a kiégett motorokat soronkívül felújítja, áttekericseli, hogy azokat ismét a mentés szolgálatába állíthassák. egy-egy motor kijavítása rendes körülmények között három-négy hónapig tart, beleértve az anyagrendelését, a motorok tisztítását, tekericselését és egyéb hibák kijavítását is. most azonban újabb műszakok közbeiktatásával három hét alatt hozzák rendbe a legkülönbözőbb típusu 150-300 kilowattos balinkai motorokat. ehhez nagy segítséget nyújt a magyar kábelművek, amely soronkívül szállítja a tekericseléshez szükséges rézhuzalokat, motoronként 150-200 kilót.

az első két kijavított motort már készen visszaküldték balinkára, most további hatot javítanak, de felkészültek egyéb váratlan soronkívüli munkákra is. /mti/

--

bb 11. papagájok, mint életvédelmi őrök

vid lk szb ki

1964. június 26.

a péti nitrogénművek egyes üzemeiben, ahol szénmonoxid szivárgás fordulhat elő, rendkívül érdekes munkásvédelmi újítást vezettek be. az üzem még nem rendelkezik a külföldön néhol már használatos mérőműszerekkel, ezért törpe papagájokat „alkalmaz”, életvédelmi őrként. a törpe papagájok ugyanis rendkívül érzékenyek a szénmonoxidra. azokban az üzemelekben, ahol fennáll a szénmonoxid mérgezés lehetősége, a papagájok társaságában nyugodtan dolgozhatnak, mert a kis madarak a legérzékenyebb műszernél is pontosabban reagálnak az esetleges veszélyre. /mti/

--

bb 12. 100 millió forintos beruházási program a bábolnai „baromfigyárban”,

vid ká/sk szb ká

1964. június 26.

a bábolnai állami gazdaságban 1961-ben kezdték meg azt az 52 millió forintos program végrehajtását, amellyel teljesen új alapokra helyezték a baromfitenyésztést. import alapanyaggal iparszerűvé tették a munkát, s csak gyorsan hizó csibéket, illetve nagy tojáshozamu tyúkokat nevelnek. a program sikeres megvalósításával az ország legnagyobb baromfitenyésztő kombinátjává fejlődött a bábolnai állami gazdaság.

/folyt.köv./

m

8.30/a
10.10 P

- 7 -

Mk

bb 12. /100 millió forintos... 1. folyt./- szb

most megkezdték a második, 101 millió forintos berunázási program végrehajtását. ennek keretében kerül sor az ugynevezett „padlás-program”, -ra. eddig a legtöbb épületnek csak a földszintjét használták, most a padlásteret is betelepítik baromfival. a terv másik lényeges része a járulékos beruházás. újabb hat, egyenkint tízezres kettőt helyeznek üzembe, új tojásosztályozót és tárolót, továbbá állategészségügyi laboratóriumot, keverőüzemet, 1100 vagonos magtárat építenek.

a nagyszabású program megvalósításával a jelenlegi 21,5 milliós tojástermelést 1967-re évi negyven millió darabra emelik. /mti/

--

bb 13. több mint 90 000 nézője volt a székesfehérvári vörösmarty színház előadásainak az 1963/64-es évadban

vid j szb fm

1964. június 26.

székesfehérvárott az újjáépített vörösmarty színházban most fejezték be a második színiévadot. az önálló színtársulat nélkül működő színházban budapesti és vidéki együttesek tartanak előadásokat. ez a rendszer nagyon jól bevált, mert a színi-együttesek váltakozása fokozza a színházlátogató közönség érdeklődését. a színház 1963-64-es évadjában összesen 143 előadás volt; ebből 103 előadást budapesti együttesek, 40 előadást pedig vidéki színházak tartottak. az előadásokat összesen 91 655 néző tekintette meg. a színház látogatói közül 2801-nek volt bérlete. a bérlettulajdonosok közül 540 falusi, nagyobb-részt termelőszövetkezeti dolgozó volt. /mti/

--

bb 18. a juhásznak jól megy dolga: nyolcezer forint prémium a kiváló gyapjuért

vid ká/sk szb ká

1964. június 26.

donka ferencre, a csongrádi vörös csillag termelőszövetkezet legidősebb juhászára ráillik a nóta: a juhásznak jól megy dolga. a napokban prémiumként 8 000 forintot kapott. az 56 éves ember négy éve gondozza a közös gazdaság 192 birkáját. az ő nyája a legszebb a környéken, s a gondjaira bízott juhokról terven felül 320 kiló gyapjut nyírtak. a „termés”, tulnyomó részét első osztályú minősítéssel vették át. /mti/

--

8.40/a

10.20 P

- 8 -

PK

bb 15. gitár a divat a vasi fiatalok körében

vid j-lm fm

1964. június 26.

a vas megyei fiatalok körében az utóbbi időben rendkívül népszerű lett a gitár. falusi és városi ifjak nagy számban rendelkeznek ilyen hangszerrel. a szombathelyi bartók béla zeneiskola az elmúlt ősszel gitár-tanszakot indított. nemrég zajlottak le az első vizsgák. a zenepedagógusok felkutatják a „gitár irodalom”, klasszikus alkotásait, hogy ezekre is megtaníthassák a fiatalokat. /mti/

--

bb 16. tervezik a mátrai és bükki termelőszövetkezetek víztározóit

vid lk-lm -cz

1964. június 26.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság mátrai és bükki termelőszövetkezetek víztározóinak tervein dolgozik. a szolnoki szakemberek elsőnek a gyöngyöspataki béke termelőszövetkezet részére készítették el völgyzáró gát részletes műszaki leírását. a gyöngyös-patak vizével feltöltendő völgy 58 000 köbméter vizet fogad be, a szövetkezeti gazdák a nyári hónapokban 510 holdat tudnak majd vele öntözni. a tervek elkészültével rövidesen megkezdődik a mátrában az első termelőszövetkezeti víztározó építése. kidolgozás alatt vannak a domoszlói mátragyöngye, az ostorosi kossuth és a gyöngyöshalászi győzelem termelőszövetkezet víztározóinak tervei is. ezek 800 000 -1,000.000 köbméter öntözővizet gyűjtenek össze. /mti/

--

bb 17. játszva tanulják a kresz-t a szombathelyi fiatalok - közlekedési játszópark épül szombathelyen

vid j-lm fm

1964. június 26.

a szombathelyi városi tanács - főleg az általános iskolai tanulók részére - a puskin-parkban közlekedési játszóparkot létesít. a parkban mintegy 50 különböző jelzőtáblát és tiz-akkumulátorral meghajtott - kis autót helyeznek el. öt „utcát”, közülük egy fő közlekedési utvonalat építenek. az utakat beton alapon aszfaltburkolattal vonják be. garázs és parkolóhelyiség is épül, s a valódi közlekedés minden kelléke megtalálható lesz az új létesítményben. például a fénySOROMPÓ és a villanyrendőr működését, jelentőségét is megismerhetik majd a közlekedés szabályait játszva tanuló gyerekek.

/folyt.köv./

8.45/a

10.20 C

- 9 -

PK

bb 17. /játstva tanulják...1.folyt./-Lm

a parkot - melyet a tervek szerint októberben adnak át rendeltetésének - az autóközlekedési tanintézet is igénybe veszi, mert ezzel szemléltetőbbé tudja tenni a kresz-oktatást. a lakosság az új létesítmény építését társadalmi munkával segíti./mti/

--

bb 14. ifjúsági üzem lesz dorog legújabb bányája

vid lk-lm zf

1964. június 26.

a dorogi szénmedencében rövidesen megnyitják a 21-es bányát. 1956-ban kezdték meg építését, noha veszélyes iszapbetörés lassította a munkát, az eredetileg tervezett határidőre adják át. nem lépték túl az előírt 183,8 millió forint beruházási költséget sem. nagy összeget költöttek a vízvédelmi berendezésekre, percnként 35 köbméter víz felszállítására alkalmas szivattyuállomást építettek. az energia és a nyomóvezeték-rendszer azonban szükség esetén ennél nagyobb teljesítményű szivattyuegység kiszolgálására is alkalmas. a rakodókat, bányamezőket és szivattyuállomásokat különleges gétekkel vették körül, az acélöntésű vasajtókkal ellátott betongátak 40 atmoszférai erősségű víznyomást is kibírnak.

az aknamélyítők már feltárás közben helyet adtak a szenelő-csapatoknak, akik naponta 25-30 vagon jóminőségű barnaszenet küldenek a felszínre. a beruházók az idén adják át végleges termelésre a bányát, amikor majd teljes kapacitással dolgozik, napi 60 vagon szenet termel a több millió tonnás szénvagyoni üzem. a csapatok számát most növelik, az új bánya a szénmedence ifjúsági üzem lesz, nagyjából a vágáriskolákból kikerülő szakmunkásokat foglalkoztat. ifjúsági brigádokat alakítanak, egy-egy idősebb bányász részvételével./mti/

--

bb 20. erős peronoszpóra-veszély a baranyai borvidékeken

vid ká/sk--lm hk

1964. június 26.

a baranyai szőlőkben, az ország legdélibb borvidékén, az utóbbi három nap alatt lehullott majdnem 100 milliméternyi csapadék és az esőket követő nagy meleg hatására valósággal párafelhőkbe burkolóztak a szőlőhegyek. a megye három borvidékén - a villányi, a pécsi és a mohácsi dombon - erős peronoszpóra-veszélyt idézett elő a magas páratartalom. a fertőzés veszélyét még csak fokozza a szőlőhajtások és a fürtök gyors fejlődése.

/folyt.köv./
8.50/e

- 10 -

10^{or} Cse

kk

bb 20. /erős...1.folyt./-Lm

a szakemberek azt tanácsolják, hogy a szokásos 10-12 napos permetezési fordulókat most legalább 5 napra csökkentsék. a villány-siklósi állami gazdaságban 400 ember permetezi jelenleg a gazdag termést ígérő tőkéket. így három naponként az egész másfél ezer holdas szőlőterületet végig tudják permetezni, illetve porozni.

a baranyai szőlőkben egyébként mind a virágzás, mind a terméskötés jól sikerült, a tőkék dusan rakodtak fürtökkel. a hajtások elérik a két métert és a szőlőbogyók már borsószem-nagyságúak./mti/

--

bb 22. ötven féle kísérlet a szolnok megyei állami gazdaságokban

vid ká/tr-lm hk

1964. június 26.

a mezőgazdasági tudományos intézetek valóságos kísérleti telepeivé váltak a szolnok megyei állami gazdaságok. a fajta-minősítő intézet, a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet, a gödöllői agrártudományi egyetem, valamint a növényvédelmi kutató intézet megbízásából ötven féle fajtaösszehasonlító, talajművelési, öntözési, vegyszerezési és egyéb kísérletre vállalkoztak. buzából 13 fajta jellemző tulajdonságait, télállóságát, szárazságtűrő képességét, rozsa és őrlemény ellenállóságát, termőképességét vizsgálják. a héki állami gazdaságban a cukorrépán, karcagon a lucernán, mezőtúron a gabonán végeznek levéltrágyázási kísérleteket. a tapasztalatok szerint az optimális időben végrehajtott levéltrágyázás mintegy két mázsa holdankénti termés-többlettel jár. a tiszasülyi, a palotási és a nagykunsági állami gazdaságokban a tájjellegnek megfelelő rizsfajták termelési, trágyázási módszereit tanulmányozzák, keresik a legjobb vetésforgót. a szenttamási állami gazdaságban a hibridkukorica apasorainak gépi besilózására keresnek az idén megoldást. a csaknem ezer holdas kukoricatáblán német gyártmányú járvasítózt és egy házilag átalakított kombájnt próbálnak ki erre a célra. a kísérleti eredményeket a tudományos intézetekkel közösen elemzik és évkönyvben hozzák nyilvánosságra./mti/

--

9.04/a

- 11 -

10^{or} Cse

kk

bb 19. ritka tehetségű mesemondó egy csongrád megyei tanyán

vid j szb fm

1964. június 26.

a szegedi néprajzkutatók ritka tehetségű mesemondóra akadtak csongrád megyében, az összeszéki tanyavilágban. egy pedagógus hívta fel figyelmüket a 63 éves tombáczi János bácsira, aki a rádió és televízió térhódítása előtt a téli estéken rendszeresen szórakoztatta a hozzá messze környékről ellátogató tanyaiakat. sok alkalommal az egész éjszakát átmesélte vendégeinek. témaköre nagyon változatos. a keleti sámánvilágról, rózsza sándorról, babonás történetekről, borsos anekdotákról színesen, szórakoztatóan órákig tud beszélni. különös képessége, hogy a hallgatóságot személy szerint is beleszövi meséibe. a néprajzkutatók a téli hónapokban rendszeresen felkeresték, és már mintegy 500 oldalnyi meseszöveget örökítettek meg tőle magnetofonszalagon.

Nálint Sándor egyetemi tanárnak, a szegedi József Attila Tudományegyetem néprajzi tanszéke vezetőjének véleménye szerint Tombáczi János bácsit színes képzelete, gazdag meseszöveg, szerkesztő tehetsége, kristálytiszt nyelvezete, jellegzetes, „őz”, szegedkörnyéki beszéde, páratlan előadói biztonsága emeli magasra mesemondóink között.

a tervek szerint Tombáczi János magnetofonszalagra vett érdekes meséit könyv alakban is megjelentetik. /mti/

--

bb 21. új gyümölcsfeldolgozó üzem épül a nagykovácsi konzervgyárban

vid gő szb ki

1964. június 26.

a nagykovácsi konzervgyárat mintegy 300 millió forintos költséggel korszerűsítik. a több év alatt megvalósuló rekonstrukciós terv létesítményei közül az idén adják át rendeltetésének az új gyümölcskonzerv üzemet, valamint a többszáz személyes, korszerűen felszerelt öltöző-fürdő épületet.

az új üzemszerven évente 12 000 tonna gyümölcsbefőttet és dzsemet készítenek, annyit mint a magyar konzervipar valamennyi üzeme 1958-ban. az új részlegben már szerelik a berendezéseket.

/mti/

--

9.10/a

- 12 -

10.10.15
Cse

KK

bb 23. Őrizetbe vették a gázoló gépkocsivezetőt

j szb -cz

1964. június 26.

a rendőrség őrizetbe vette és gépjárművezetői igazolványát bevonta Baranyai Gergely 30 éves műszerész, budapesti lakosnak, aki a CF 9412 rendszámú személygépkocsiját gondatlanul vezette, és csütörtökön délelőtt fél 11 órakor a 13. kerületben, a Lehet utca és a Gőmb utca torkolatában elütötte Szabó Mihályné 66 éves nyugdíjast, aki szabályosan haladt az uttesten. a baleset következtében Szabóné kórházba szállítás után meghalt. /mti/

--

bb 24. megnyílt a hatodik nemzetközi zenei nevelési konferencia alkalmából rendezett kiállítás

t ol-bi/j szb -cz

1964. június 26.

pénteken délelőtt a Mémosz székház első emeleti folyosóján, a hazai és külföldi delegátusok jelenlétében megnyílt a hatodik nemzetközi zenei nevelési konferencia alkalmából rendezett zene-tudományi és zenepedagógiai kiállítás.

Gyalmos János, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese megnyitó szavaiban méltatta a kiállítás és a konferencia jelentőségét.

- örülünk - mondotta -, hogy ezt a találkozót nálunk rendezik meg, mert a világ minden részéről idejött küldöttségek és érdeklődők megismerik a mai magyar zenei életet és a mai zenei oktatás, nevelés kérdéseit. úgy érezzük, nincsen szégyenkeznivalónk, hiszen a magyar zenei életet századunkban Bartók és Kodály neve fémjelzi. ez a kiállítás tájékoztatást ad az egyes országok zenei nevelési szervezetéről és a zenepedagógiai irodalom sokrétűségéről.

tíz ország zenei kiadványainak gazdag anyagát tárja az érdeklődők elé. a mutatott könyvek, kották, hanglemezek, szemléltető táblák átfogó képet nyújtanak a zenepedagógia és a zene-tudomány mai állásáról, eredményeiről, legújabb irányzatairól.

a kiállítás megtekintése után az isme elnöksége és a magyar előkészítő bizottság együttes ülést tartott.

a konferencia pénteken délután Ilku Pál művelődésügyi miniszter megnyitó szavaival, Kodály Zoltán, az isme alelnöke és dr. Darcy Hayman, az UNESCO vezérigazgatója képviselőjének ünnepi beszédével veszi kezdetét. /mti/

--

mc

11.30/a

- 13 -

KK

bb 25. a Lotto nyerőszámai

j-lm -cz

1964. június 26.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint sopronban, az ady endre művelődési házban megtartott Lottósorsoláson a 26. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki: 9, 18, 32, 48, 75.

a június 29-én, hétfőn a sportfogadási és Lottó igazgatóság székházában megtartandó nyilvános rendes havi tárggyeremény-sorsoláson a június 24. játékhetét szelvényei vesznek részt./mti/

..-

bb 26. nagy sikerrel szerepelt az ndk-ban a szegedi nemzeti színház 40 tagu művészegyüttese

vid j-lm -cz

1964. június 26.

pénteken visszaérkezett hazánkba a szegedi nemzeti színház 40 tagu csoportja, amely június 15-től 10 napig vendégszerepelt a német demokratikus köztársaságban. első fellépésüket a gerai fesztiválon tartották. bemutatták Bartók két művét: „a kék-szakállu herceg vára” című operát és „a fából faragott királyfi” című táncjátékot, valamint egy balett-összeállítást Hacsaturján, Csajkovszkij és Szolovjov-Szedoj muzsikájára.

ugyanazzal a műsorral léptek fel Aldenburgban, hűttében és Weimarban is. mint Horkits Erzsébet, a színház titkára elmondotta, sikeres vendégszereplésükhöz sokban hozzájárult a gothai szimfonikus zenekara, amely valamennyi fellépésükre elkísérte őket, és Vaszy Viktor, valamint Várady Zoltán vezényletével kitűnően tolmácsolta a magyar és a szovjet szerzők műveit.

a lelkes német közönség szinte minden egyes produkció után 10-12 alkalommal viharos tapsal hívta függöny elé a szegedi operaénekeset és balettáncosokat, az ottani művészeti vezetők a vendégszereplés valamennyi városában újabb előadásokra hívták meg a szegedi együttest./mti/

..-

12.05/a

- 14 -

PKB

bb 27. megkezdődött a kiállításra jelölt tenyészállatok harmadik bírálata

i kz/ká-lm -cz

1964. június 26.

mezőgazdasági üzemek bőséges anyaggal jelentkeztek az augusztus 28-án megnyitott országos mezőgazdasági kiállításra és vásárra. a benevezett állatok közül a szakbizottságok - több fokozatban - összesen 2000 tenyész- és haszonállatot - 350 szarvasmarhát, 470 sertést, 200 juhot, 120 prémesállatot 800 baromfit és 60 lovat - választanak ki. a földművelésügyi minisztérium által a célból szervezett nyolc szakbizottság megkezdte az állatok utolsó - harmadik - bírálatát. a bizottságok munkájában a központi szakembereken kívül részt vesz a megyei állattenyésztési felügyelőségek és az állami gazdaságok termelési igazgatóságainak egy-egy szakembere is./mti/

..-

bb 28. dohányperonoszpóra/veszély, sáskajárás a tiszántulon, a gabonátáblákra „huznak ~~szé~~”, a pocokcsapatok

i cs/sk-lm ká

1964. június 26.

az országos esőzések után bekövetkezett párás, meleg időjárás rendkívül kedvez a dohányperonoszpóra elszaporodásának, a fertőző góccok terjedésének, ezért most fokozott gondot kell fordítani a védekezési munkák megszervezésére. a gazdaságok mindenütt szervezzék meg a figyelőszolgálatot, s naponta soronkint vizsgáltsák meg dohányültetvényeiket. a kórokozó először az alsó levelek fonákán, majd a színen is 1-2 centiméteres átmérőjű kerek, vagy kissé szögletes, sárgászöld foltok alakjában jelentkezik, később a foltok kiterjednek és összefolynak, nedves időben a levelek fonákán megjelenik a kékeszürke penészgyep. idővel a foltok megbarnulnak, beszáradnak, a levelek kiszakadoznak, a növény maga elpusztulhat vagy törpe marad.

a betegség megjelenését haladéktalanul jelenteni kell a területileg illetékes dohánybevéltő üzemnek.

a tiszántuli megyékben több vidéken tapasztalható sáskák tömeges megjelenése. a kártevők a különböző mezőgazdasági növényekben igen nagy kárt okozhatnak, ezért a gazdaságok mindenütt kísérik figyelemmel vetésterületeiket, sőt a szőlőültetvényeiket is, és a sáskák esetleges megjelenéséről sürgősen értesítsék a megyei növényvédő állomást.

/folyt.köv./

12.10/a

- 15 -

PKB

bb 28. /dohányperonoszpóra...1.folyt./-lm

a múlt év őszén és az idei tavaszon a szokásosnál is nagyobb mértékben szaporodott el a mezei pocok. a legutóbbi hetekben a lucernatáblákról, továbbá a rétekről, legelőkről, az utak és árokpartokról tömegesen költöztek át a pocok a közeli gabonátáblákra. szükségesnek látszik, hogy aratás után - még mielőtt a rendszeres táplálék nélkül maradó pocokcsapatok visszavándorolnának eredeti „szálláshelyeikre”, - mindenütt fogjanak hozzá az elpusztításukhoz. legalkalmasabb módszer a talajfertőtlenítés dieldrinnel vagy aldrines szuperfoszfáttal. mindkét szer alkalmazása előtt engedélyt kell kérni a megyei tanácstól, s az előírt óvórend szabályok megtartása minden gazdaság részére szigorúan kötelező./mti/

..-

bb. 29. időjárásjelentés

sk/a

1964. június 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. június 26-án, pénteken délben:

meleg idő

az elmúlt 24 óra folyamán európa időjárási helyzetében lényeges változás nem történt. az északnyugat-európát borító hideg és a délkelet-európai meleg levegő határán a kárpát-medencében és a balkánon továbbra is gyakoriak a zivatarok.

hazánkban tegnap a nyugati és keleti megyékben 4-9, az ország középső részein 10-13 órán át sütött a nap. főként a nyugati és déli megyékben többfelé volt zápor, zivatar. a csapadék mennyisége a délnyugati határszélen elérte a 15-25 millimétert, pécsen 32, tihanyban 33. tabon 35 millimétert mértek.

a nappali legmagasabb hőmérsékletek alakulásában tagnap is fennállt a nyugati és keleti országrész közötti ellentét. a dunántúlon 22-27, sőt sopronban csak 20 fokig emelkedett a hőmérséklet. keleten viszont elérte a 28-32 fokot. ma hajnalban 14-19 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot, a hőmérséklet 23-28 fok között váltakozott.

/ folyt.köv./
13.20/a

m

- 16 -

hls

bb. 29./ időjárás..... folyt. /a

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 23,5 fok volt, 3,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 orakor budapesten a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, nem változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 24 fok.

várható időjárás szombat estig: jobbára napsütéses, meleg idő, néhány helyen, inkább csak délen zápor, zivatar, mérsékelt szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : 15-19, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 27-32 fok között.

a duna vizállása 1964. június 26-án pénteken délben 315 centiméter, 20,4 fok./mti/

..-

bb 30. jégkárok a szolnok megyei tsz-ek határában

vid ká/sk-lm hk

1964. június 26.

az utóbbi öt napon körülbelül 30 szolnok megyei termelőszövetkezet határát pásztázta végig a jégeső. a mogyoró-, néhol diónagyságu jég alaposan megtépázta a termést, sokhelyütt összekuszálta, letarolta a szépen fejlődő vetéseket. örményes, kuncsorba és kengyel körzetében a kendervetés mintegy 70 százaléka ment veszendőbe. az aratásra érett borsó 30 százaléka és a gabonavetés több mint 10 százaléka vált jég martalékvá. mezőtúron a magyar-mongol barátság tsz kertészetében tönkrementek a termést érlelő paradicsom-, paprika-, uborka- és dinnyeültetvények. jégeső tépázta meg a besenyszögi tsz-ek szép cukorrépa-étés is. a jelentések alapján az állami biztosító megkezdte a károk felmérését, az érdekelt tsz-ek pedig tervet dolgoztak ki a kipusztult növények pótlására./mti/

..-

13.30/a

- 17 -

hls

bb 31. megkezdődött az őszibarack-szüret szatymazon

vid ká/sk szb ká

1964. június 26.

a csongrád megyei szatymazon és környékén - sárgáspirosra érett az illatos gyümölcs legkorábbi fajtája, a mayflower, s megkezdtek szedését. pénteken már többszáz mázsa őszibarack érkezett az értékesítő központ szatymazi kirendeltségére a környékbeli falvak felvásárló telepeiről. az ideai termés szép fejlett, mert bőséges csapadék öntözte a homokföldeket, a gyümölcsök nagyok, lédsak. az első néhány mázsa őszibarack szállítmányt pénteken indították utnak budapestre és szegedre.

az igazi őszibarack szezon a jövő héten kezdődik, amikor vagonszámra küldik az illatos árut hazánk nagyobb ipari városaiba és exportra. a gyümölcstermesztéséről híres szatymazi körzetből a nyári hónapokban mintegy 90 000 mázsa őszibarackot szállítanak el. /mti/

..-

bb 32. zöldségtermesztési és nemesítési bemutató soroksáron

t kz/szb ká

1964. június 26.

zöldségtermesztési és nemesítési bemutatót rendeztek pénteken a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári gazdaságában. a bemutatón megjelent mintegy száz elméleti és gyakorlati szakember előtt dr. szücs kálmán, a földművelésügyi minisztérium szakosztály- és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője tartott tájékoztatót. rámutatott, hogy kutatóintézetekben és egyetemeinken időnként felhalmozódik bizonyos mennyiségű, mind a kutató munkában, mind pedig a termelésben kitűnően hasznosítható eredmény. a legcélszerűbb ezeket követlenül - bemutatók formájában - a hozzáértő és érdeklődő szakemberek elé tárni. pénteken a kertészeti és szőlészeti főiskola többéves, részben befejezett, részben folyamatban levő kutatásai kerültek bemutatásra.

dr. somos andrás kossuth-díjas akadémikus, a kertészeti és szőlészeti főiskola rektora, a jelenleg még mind a belföldi ellátásra, mind az export szempontjából előnytelenül szűk érési időszak „megnyújtása”, szempontjából nagyjelentőségű, hogy megállapították az egyes fontosabb kertészeti növények fényigényét. ugyanilyen gyakorlati jelentőségük van azoknak a vizsgálatoknak, amelyeknek célja, továbbfejleszteni a hajtatóberendezések egységes, gazdaságos hasznosítási módját és új, olcsóbb hajtatóberendezéseket létrehozni. fontosak azok a kísérleti eredmények, amelyek lehetővé teszik a már 40-50 fokos thermálvizek és az ugyanilyen hőmérsékletű ipari vizek hajtatóházi hasznosítását. eredményre vezetnek a trágyázási kísérletek is. bebizonyosodott például, hogy sovány homoktalajon az öntöző vízbe oldott műtrágyakeveréssel ugyanolyan termést lehet produkálni, mint nagymennyiségű szerves trágya használata esetén. /mti/

..-

14.15/a

- 18 -

15.05

kk

bb 33. az ideai nyáron is keszthely lesz a balaton egyik kulturális központja - a nyári programról tárgyalt a városi tanács

vid j szb hk

1964. június 26.

keszthelyen pénteken ülést tartott a városi tanács, amely a nyári kulturális programot tárgyalta meg. a beszámolóból kitűnt, hogy a balatoni város idén is a magyar tenger egyik kulturális központja lesz. a veszprémi, a győri és a kaposvári színházon kívül a budapesti irodalmi színpad és az országos rendező iroda tart előadásokat, műsoros esteket. a nyári kulturális események száma eléri a negyvenet. a festetics-kastély idén is a komolyzenei események színhelye lesz. a kastélyparkban két nagy zenekari hangversenyt, a kamarateremben pedig öt kisebb koncertet tartanak. az egyik koncerten fellépnek a berlini operaház szólistái is. ebben az évben is zeneti esten emlékeznek meg a város nagy szülőföldről, goldmark károly zeneszerzőről. a balatoni vendégsereg szórakoztatására idén is minden délután térzenét szolgáltatnak a tó partján.

a kulturális eseménysorozatból kiemelkednek még az augusztus első hetében sorra kerülő országos kisfilm-napok, amelyeket tavaly már nagy sikerrel rendeztek meg. augusztus 19-20-án az ország legkiválóbb művészegyüttesének részvételével tartják meg a 2. keszthelyi nemzetiségi fesztivált.

a városi tanács tagjai a délutáni órákban résztvettek a keszthely várossá nyilvánításának 10. évfordulója alkalmából összehívott hidrológiai tanácskozáson. a kétnapos hidrológiai anketon a legkiválóbb szakemberek azt vitatják meg, hogyan lehet megvédeni az iszaposodás miatt egyre jobban pusztuló keszthelyi öblöt. /mti/

..-

bb 34. elutazott a jugoszláv ujságíró küldöttség

sze szb hk

1964. június 26.

a muosz és a jugoszláv ujságíró szövetség között megkötött egyezmény alapján magyarországon járt jugoszláv ujságíró küldöttség, amely hazánk ipari, mezőgazdasági és kulturális életét tanulmányozta, pénteken elutazott hazánkba. /mti/

..-

14.30/a
15.05

- 19 -

kk

bb 35. teljesítette félévi tervét a dunaujvárosi nagyolvasztómű

vid sze szb ki

1964. június 26.

a dunai vasmű nagyolvasztóművének dolgozói teljesítették első félévi tervüket. a termelt vas minősége is kiemelkedő volt. áprilisban 99.1, májusban pedig 96 százalékban minőségi vasat gyártottak. a májusihoz hasonlóan jó júniusban is a vas minősége. /mti/

--

bb 36. korszerű derítőrendszert adtak át dorogon

vid sze szb ki

1964. június 26.

a dorogi szénfeldolgozó vegyipari vállalat elhasználta vize nagymértékben szennyezi a dunát. különösen ártalmas a szennyvíz fenol tartalma, amelytől kellemetlen ízűvé válnak a dunai halak. a szennyvíz káros részének semlegesítésére az országos vízügyi főigazgatóság a dorogi üzemmel közösen korszerű, kétlépcsős derítőrendszert készített. az elsőt, a két millió forintos költséggel épített derítőt pénteken adták át rendeltetésének. ebben a nagy derítőben a víz olaj- és kátránytartalmát vonják ki. a fenol visszafogására a doroggal szomszédos esztergom-kenyérmezőn készítették el a rendszer második lépcsőjét. a 16 millió forintos költséggel épített, több ülepítőmedencéből álló kenyérmezői derítőt is rövidesen üzembehelyezik. nemcsak a dorogi üzem vizét, hanem a dorogi háztartásokból kikerülő szennyvizet is megtisztítják itt, mielőbb a dunába engedik. a legmodernebb, úgynevezett „eleven”, iszapos eljárást alkalmazzák. az egyik medencét ugyanis élő baktériumokkal telepítik be és ezek a baktériumok választják le, illetve semlegesítik a víz káros fenol tartalmát. /mti/

--

bb 37. teljesítette félévi tervét az ózdvidéki szénbányászati tröszt

vid sze szb ki

1964. június 26.

az ózdvidéki szénbányászati tröszt pénteken teljesítette első félévi tervét. a hat hónapra előírt termelési tervet az egercsehi bányászati kivételével a tröszt többi üzeme mind túlteljesítette. különösen jó eredményeket értek el a farkaslyuki bányászati üzemben dolgozó szocialista brigádok, valamint a királdi üzem kisz-fialjai.

a termelési terv túlteljesítésén kívül az önköltség csökkentésével a tröszt mintegy félmillió forintot takarított meg fél év alatt. sikerült növelni a szén fűtőértékét is, elsősorban a munkahelyi válogatással. a megengedettnél kevesebb volt a felszínre küldött szén palatartalma, s ezzel mintegy 15 százalékkal növekedett a szén fűtőértéke. /mti/

--

h

14.50/a

- 20 -

PK

bb 38. megkezdődött a vérado mozgalom első országos konferenciája kőszegen

vid j szb hk

1964. június 26.

pénteken kőszegen, a jurisics-vár lovagtermében megkezdődött a vérado mozgalom első országos konferenciája. a mintegy 600 hazai tudós, orvos, vöröskeresztes és vérado szolgálati aktivistán kívül lengyel, csehszlovák, román és osztrák egészségügyi szakemberek is részt vesznek a háromnapos tanácskozáson.

rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára nyitotta meg ünnepelesen az eseménysorozatot, amelyen részt vesz simonovits istván dr. egyetemi tanár, az országos vérado szolgálat főigazgatója, r. hollán zsuzsa dr., az országos vérellátó szolgálat központi kutatóintézetének igazgatója, dózsa artur dr., az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője, aczél györgy dr. főorvos, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének munkatársa, vas megye és kőszeg város párt- és tanácsi szerveinek több képviselője.

az első referátumot r. hollán zsuzsa dr. tartotta a téritésmentes vérado hazai helyzetéről, eredményeiről és feladatairól. többek között elmondotta, hogy jelenleg mintegy 300 000 vérado vállalja magyarországon a vérado nemes szolgálatát. egyre többen adják vérüket téritésmentesen embertársaik megmentésére. 1959-ben indult el a téritésmentes vérado mozgalom, s 1960-ban 2.8, 1964-első felében már 62 százalék volt a téritésmentesen vért adók száma.

dózsa artur dr. a vértartalékok jelentőségéről, dr. düh andrás, az ovsz kutatóintézet munkatársa a vérado napok koordinálásáról, a véradónaptárról, dr. aczél györgy az orvosoknak és egészségügyi dolgozóknak a téritésmentes vérado mozgalom számára történetéről és aktivizálásáról, dr. kovács máté, a magyar néphadsereg egészségügyi szolgálatának vezetője a néphadseregben elért vérado eredményeiről, szoó bélána, a magyar vöröskereszt nógrád megyei titkára nógrád és dr. takács sándor, az országos vérellátó kecskeméti alközpontjának igazgató-főorvosa bács-kiskun megye téritésmentes vérado mozgalmának eredményeiről, próbémáiról tájékoztatott. dr. istván lajos, az ovsz szombathelyi alközpontjának igazgató-főorvosa, az országos vérado szakbizottság tagja a téritésmentes vérado ellenpropagandájának hatástalanságáról tartott előadást.

ezután professzor dr. constantin nicolae, a bukaresti központi hematológiai intézet igazgatója a román, riedi béla, az osztrák vöröskereszt elnökségének tagja az osztrák küldöttség nevében köszöntötte a konferenciát.

délután a konferencia a donorszervezés és megtartás kérdéseivel foglalkozott. a tanácskozást szombaton folytatják.

a konferencia idejére kiállítás nyílt a vérado sról, és alkalmi postahivatal működik a kőszegi várban. /mti/

--

16.20/-n

17.20

-21-

fe

bb 39. itéletidő villányban - felhőszakadás, szélvihar, villámcsapás, jégeső, árvíz dél-baranyában

vid/sze/m/ki

1964. június 26.

ezen a héten nem mult el egyetlen nap sem baranyában, hogy valamelyik táját ne sújtotta volna felhőszakadás vagy szélvihar. a villány-siklósi dombvonulaton és ennek környékén a péntekre virradó éjszaka valóságos itéletidő tombolt, amely a legtöbb kárt villányban okozta. a felhőszakadást követően derékig érő víz hömpölygött a község utcáin. az áradat lakásokat és pincéket árasztott el. egy ház, amelyben a cipész ktsz részlege működött, összedőlt. a villányba bevezető egyik makadámutat, amely éppen építés alatt van, felszedte a víz és még az alapköveket is elmosta az áradat. a helybeli új alkotmány tsz szőlő-nyatelepe az eső kiszaggatta a földből és elsodorta a tőkét. a felhőszakadással párosult szélvihar erejére jellemző, hogy derékvastagságú fát csavart ki tövestől. éjjelkor riadóztatták a község lakosságát és attól kezdve a tanácstagok vezetésével megszakítás nélkül dolgoznak a károk elhárításán. péntek délig majdnem ezer köbméter vizet szivattyúztak ki az elöntött lakásokból a tüzelők.

a vidék más községei is sokat szenvedtek. siklóson az állami gazdaság komlóültetvényét husz centiméter magasan elborította a víz. a termelészövetkezeti földeken az őszi árpa és kukorica került nagy területen víz alá. itt is már az éjszakai órákban hozzáfogtak a víz elvezetéséhez. máriagyúdon a villámcsapás felgyújtotta a keresztbe rakott őszi árpát. a termelészövetkezet dolgozó a tüzelőkkel együtt már az éjszakai órákban megfékezték és eloltották a tüzet. a hirtelen lezuduló eső nagy kárt okozott a szőlőkben is. a lejtőkről lehordta a termőföld egy részét és vele együtt sok tőkét is. nagyharsányban a szélvihar kidöntött egy lakóház utcai falát. palkonyán a halastó kiöntött és a pontyokat a víz az országútra, az árkokba sodorta. kisharsányban gabonátáblák kerültek víz alá. a vidék egyes részein jégeső verte el a termést. több ezer holdra tehető az a kalászos-terület, ahol az eső és a szél a földre döntötte a növényeket. sok helyen iszap rakódott a vetésekre. ezeken a táblákon kizárólag kézzel lehet majd learatni a gabonát.

a vidéket átszelő villány-pogányi árok már az előző napok nagy esőzései következtében erősen megáradt. a mult éjszakai felhőszakadás nyomán a patak több helyen kilépett medréből és a közeli országút egyes szakaszai víz alá kerültek. a forgalmat azonban nem bénította meg az áradás. pénteken száraz, napos idő köszöntött a vidékre.

pénteken a falvakban és a mezőkön megkezdték a károk felmérését. az első jelentések szerint a vidék legnagyobb kincsét, a híres szőlőskerteket nem érte jelentős kár. /mti/

-22-

16.24/-n

1720

bb 40. keletnémet és csehszlovák szakemberek előadása a miskolci kohászati tudományos ülészen

vid/sze/m/ki

1964. június 26.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen megnyílt kohászati hőenergetikai tudományos ülészen második napján, pénteken hat szakelőadás hangzott el. felszólalt az ülészen két külföldi szakember is. m.gottwald az ostravai műszaki főiskola tanszékvezető tanára, a csehszlovákiában folyamatban levő energiatakarékossági intézkedésekről, a különböző tüzelőanyagok kihasználási módjairól adott áttekintést. a.lange, a freibergi bányászati és kohászati akadémia tanszékvezető tanára a fémkohászat hőgazdálkodási irányairól, a legújabb tüzelési technológiák alkalmazásáról értekezett.

az ülészen résztvevői délután a lenin kohászati művek energiaviszonyait tanulmányozták, majd megtekintették a tüzeléstechnikai kutatóintézet égővizsgáló üzemének munkáját. /mti/

---

bb 41. indiai mérnök doktorrá avatása a budapesti műszaki egyetemen

t sz/sk/m/vg

1964. június 26.

pénteken nyilvános egyetemi tanácsulést tartottak a budapesti műszaki egyetemen, ahol ezuttal 15 mérnök doktorrá avatására került sor. a gépész-, vegyész- és villamosmérnöki karok dékánjainak javaslati alapján dr. gruber józsef rektor nyújtotta át az okleveleket a műszaki doktori címet elnyert mérnököknek, akik között egy indiai is volt. p.k. ganguly egy évvel ezelőtt jött magyarországra, hogy a tesco nemzetközi műszaki tudományos együttműködési iroda közreműködésével a magyar alumíniumipar munkáját tanulmányozza. az itt eltöltött egy évet olyan jól hasznosította, hogy ez alatt elkészítette és megvédte doktori diplomamunkáját is.

az ünnepélyes doktorrá avatás alkalmával p.k. ganguly, az mti munkatársának a következőket mondotta:

- indiában egyre ismertebbé válnak a magyar műszaki eredmények és mind több olyan fiatal szakember akad, aki magyarországra kíván jönni továbbképzésre. nem én vagyok az első, aki itt szerzet diplomát. két elődöm közül az egyik vegyész-, a másik villamosmérnök doktori oklevelet vitt haza magyarországról indiába. az egyetemet kalkuttában végeztem, mint kohómérnök és fő érdeklődési területem az alumíniumkohászat. doktori diplomamunkám a szerkezeti acélokot szolgáló alumíniumötvözetek gyártástechnológiájával foglalkozik.

/folyt.köv./
16.40/-n

-23-

1720

le

bb 41. /indiai mérnök ... 1. folyt./ m

tanulmányoztam az ajkai, az inotai és a székesfehérvári alumíniumfeldolgozókat, illetve alumíniumkohók munkáját, majd fél évet töltöttem a budapesti fémipari kutató intézetben, ahol sok segítséget kaptam diplomamunkám elkészítéséhez. bizonyos vagyok abban, hogy az itt szerzett ismereteimet jól hasznosíthatom majd hazámban, ahol gyors fejlődésnek indult az alumíniumipar. /mti/

---

bb 42. műbőrből készítenek motoros öltönyöket angol és norvég megrendelésre kiskunfélegyházán

vid/sze/m/ki

1964. június 26.

kiskunfélegyházán az alföldi műanyagfeldolgozó vállalatnál az idén 180.000 női és férfi eszkapátot készítenek exportra. műbőrből különböző gyermekzsebeket és motoros öltönyöket készítenek norvég- és angol cégeknek. anglia részére ezen a héten indítottak utnak fekete műbőrből készült ezer motoros öltönyt. /mti/

---

bb 43. aratási versenyben az állami gazdasági kombájosok, aratógépkezelők - a 14 legjobb aratót tatrai üdüléssel jutalmazzák

i cs/j/m/ká

1964. június 26.

az ország valamennyi vidékén nagy erővel vágják már a sárgára érett őszi árpát, rozstól sőt a melegebb talajú vidékeken a korai érésű intenzív búzák aratását is megkezdték. az állami gazdaságok gépesített aratóbrigádjai több mint 1000 kombájjal, 580 kévekötd- és rendrakó-aratógéppel vonultak ki a határba. elsőnek a rendrakó-, majd pedig a kévekötd-aratógépeket állították munkába, de napok óta duruzsolnak már a kombájosok is. ez utóbbiak nyomában sok helyütt járva bálázógépek préselik a szalmát óriás kockákba, hogy a frissen letakarított tarlókat mielőbb birtokba vehessék a szántótraktorok, tárcsák és disztilleerek.

a dus gabona termés gyors és lehetőleg veszteségmentes betakarítását tüzték célul az állami gazdasági kombájosok, aratógépkezelők, amikor egymással versenyben igyekeznek elérni vagy túlszárnyalni a tavalyi gépi aratás legjobbjainak eredményeit. a verseny győzteseit az állami gazdaságok főigazgatósága és a medosz elnöksége tatrai üdüléssel jutalmazza. az szk-3-as és az szk-4-es kombájosokkal dolgozók közül a hét legjobbat, a hazai kombájosokkal és a rendrakó-gépekkel legjobb eredményt elérőkből három-három dolgozót, valamint a kévekötd-gépek versenyének első helyezettjét küldik jutalomüdülésre az aratás befejeztével. /mti/

-24-

16.44/-n
17.22

bb 44. újabb magyar sikerek a bécsi nemzetközi kertészeti kiállításon: 5 arany-, 14 ezüst- és 14 bronzéremet nyertek a legszebb gyümölcs- és zöldségféléink

i cs/sk/m/ká

1964. június 26.

a bécsi nemzetközi kertészeti kiállításon pénteken újabb gyümölcs-, zöldség- és dísznövény-eredménybemutatókat rendeztek. ezeken a magyar kertészeti termékeket 5 arany-, továbbá 14 ezüst- és 14 bronzéremmel jutalmazták. aranyéremmel tüntették ki a budapesti sasad termelőszövetkezet heterózis paradicsomát, továbbá a balatonboglári állami gazdaság germersdorfi cseresznyéjét.

az említett díjakon kívül bécs város arany nagydíjával jutalmazták az egész magyar gyümölcsbemutatót, bécs város ezüst-díjával a balatonboglári állami gazdaság cseresznyebemutatója kapta meg. ugyancsak bécs város ezüstdíját nyerte mézöly gyula, a duna-közti mezőgazdasági kísérleti intézet igazgatója, paradicsomnemesítési eredményeivel. a magyar gyümölcs-, zöldség- és dísznövénybemutató árurendezését külön bronzéremmel ismerték el. /mti/

---

bb 45. kigyulladt a rendre aratott őszi árpa - gyors beavatkozással sikerült megmenteni a termést

vid/ká/sk/m

1964. június 26.

pénteken a szabolcs megyei komorói buzakalász termelőszövetkezet vasutmenti, negyvenhat holdas tábláján kigyulladt a rendre aratott őszi árpa. a szélben a tűz gyorsan terjedt, s veszély fenyegette az egész termést. a kisvárdai tűzoltókat hívták segítségül, akik gyorsan a helyszínre érkeztek és a falu lakosainak támogatásával lokalizálták a tüzet. koi sándor a termelőszövetkezet traktorosa a sűrű füstfelhőben húzott védőszántást, hogy megakadályozza a tűz továbbterjedését, a gyors beavatkozással és a közös összefogással sikerült megmenteni a learatott árpát: 3 és fél hold termése azonban elégett. /mti/

---

bb 46. országos olajipari tanácskozás szajolban

vid/sk/m/ki

1964. június 26.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt-höz tartozó vállalatok szakemberei, üzemszervezői pénteken tanácskozást és szakmai bemutatót tartottak a szajoli áfor-telepen. a résztvevőket ternyákbent az áfor központ igazgatója tájékoztatta a nyári üzemanyag-ellátásról, a gépesített mezőgazdaság igényeiről, a szállítási feladatok gazdaságos megszervezéséről. varga jános a szajoli áfor-telep vezetője bemutatta a szakembereknek az ország egyik legnagyobb tárolótelepét és ismertette azokat a terveket, intézkedéseket, amelyeket a mezőgazdaság nyári és őszi üzemanyag-ellátására kidolgoztak. /mti/

-25-

16.49/-n

17.22

bb 47. megérkezett az első gabona a szolnok megyei magárakba
vid/sze/m/ká 1964. június 26.

a terményforgalmi vállalat törökszentmiklósi kirendeltségének kengyeli tárolójába pénteken megérkezett az idei első gabona. a helybeli dózsa termelőszövetkezet tagjai 160 mázsa őszi árpát adtak át szerződéses kötelezettségük teljesítésére. az átvevő szakemberek megállapították, hogy az új termés minősége szabvány feletti: víztartalma 15.8 százalék, hektóliter sulya 66.5, tisztasága pedig 98.5 százalék. ez jóval felülmúlja a múltévi minőséget. a termelőszövetkezet határában egyébként négy szk. 3-as kombájnnal aratják és csépelik az érett ősziárpát, a szemet pedig három kombájnszerűn cséplőgépek segítségével tisztítják. a termelőszövetkezet így folyamatosan szállítja ősziárpáját a terményforgalmi vállalat telepére. az átvevőtelepeken egyébként kora reggeltől a késő esti órákig ügyeletet tartanak, hogy az éjjel-nappal dolgozó kombájnszerűkről zökkenőmentesen fogadhassák a termést. /mti/

...-

bb 48. a bolíviai tervezésügyi miniszter látogatása hazánkban
m/ 1964. június 26.

Losonczi Pál földművelésügyi miniszter meghívására néhány napig hazánkban tartózkodott Roberto Jordan Pando bolíviai tervezésügyi miniszter. a vendéget fogadta Losonczi Pál földművelésügyi miniszter, mulató János külkereskedelmi miniszterhelyettes és Bakonyi Sebestyén Endre, az országos tervehivatal elnökhelyettese. a bolíviai vendég ittartózkodása alatt több üzemet és gazdaságot tekintett meg. /mti/

...-

26 -

18,00/m
18.50

bb 49. a Kisz építőtáborai felkészülten várják a fiatalokat - több mint 25.000 fiú és lány 35 építőtáborban

t sr/j/m /sr

1964. június 26.

az újságíró klubban pénteken Völgyi István, a Kisz kb építőtáborozási bizottságának vezetője sajtótájékoztatót ismertette az idei nyári építőtáborokkal kapcsolatos programot. elmondotta, hogy a vasárnap megnyíló harmincöt táborban 10.300 fiú és 15.400 lány vesz részt. augusztus 22-ig négyszer kéthetes turnusban egyetemisták és gimnazisták - fiúk és lányok - dolgoznak majd. az idei építőtáborozásnak külön jelentőséget ad, hogy az a Kisz második kongresszusára való felkészülésnek a jegyében zajlik majd. a tábor programját illetően közölte, hogy a hatórás munkaidő után gondoskodnak a fiatalok szórakoztatásáról, különböző kulturális és sportesemények teszik majd változatosabbá az életet. a brigádvezetők közül alakul a tábor önkormányzata, s ezek a Kisz tagok egy nappal előbb érkeznek a táborba, és mint „gazdák”, várják társaikat. a legjobban dolgozó Kisz brigádokat - turnusonként - jutalmazzák. a legjobb brigádtagok „kongresszusi brigádjelvényt”, és minden fiatal „építőtábor”, jelvényt kap.

első ízben az építőtáborok hat évének történetében nemzetközi építőtábor is nyílik zánkán. az itteni vasútépítkezéshez husz országból, még afrikából is, jelentették be fiatalok részvételüket. magyarországról ugyancsak - cseretáborozás címén - Kisz-fiatalok mennek Csehszlovákiába. külföldi ifjusági nemzetközi építőtáborban is dolgoznak majd magyar fiatalok, így hollandiában, az ndk-ban, jugoszláviában, svédországban.

a vasárnapi kapunyitáson ünnepélyesen várják a Kisz fiatalokat. /mti/

bb 50. debreceniek földrajzi „terepgyakorlata”, az ndk-ban
vid/j/m/sr 1964. június 26.

pénteken Debrecenből a Kossuth Lajos tudományegyetem 14 történelem-földrajzszakos hallgatója egy docens és egy adjunktus vezetésével a német demokratikus köztársaságba, Jenába utazott. a debreceni és a Jenai egyetem az idén cserekapcsolatot létesített a nyári terepgyakorlatokra. a debreceniek Jenából hegyi terepgyakorlatokra indulnak, majd a keleti-tenger partján a tengerpartok alakulásának és fejlődésének földrajzi sajátosságait ugyancsak „terepgyakorlaton”, tanulmányozzák. a Kossuth Lajos-egyetem hallgatói két hetet töltenek az ndk-ban. a Jenai egyetem földrajzi intézetének fiataljai augusztusban kezdi meg magyarországi gyakorlatukat, amikor a hortobágyi „terepjárástól”, az északi hegyvidék és a Bakony-hegység megismeréséig gazdag program várja a vendéghallgatókat. /mti/

...-

18. 12/-n
18.45

-27-

lc

bb.51. dobi istván és kádár jános fogadta a távozó kínai nagykövetet

n/la

1964. június 26.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, pénteken bucsulátogatáson fogadta csei ce-min-t, a kínai népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, ezt követően dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke fogadta a távozó nagykövetet. /mti/

..

bb.52. ebéd a távozó kínai nagykövet tiszteletére

n/la

1964. június 26.

erdélyi károly külügyminiszterhelyettes pénteken a gundel étteremben ebédet adott csei-ce-min, a kínai népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tiszteletére, abból az alkalomból, hogy a nagykövet a közeljövőben végleg elutazik hazánkból.

az ebéden résztvettek a külügyminisztérium illetékes vezető beosztású munkatársai és a kínai népköztársaság budapesti nagykövetségének több diplomáciai beosztottja. /mti/

..

19.12/-n

-28-

bb.53. budapestre érkezett a francia nemzetgyűlés francia-magyar csoportjának küldöttsége

t ni/sk/m

1964. június 26.

dr. pesta lászlónak, az országgyűlés magyar-francia baráti csoportja elnökének meghívására pénteken egyhetes látogatásra hazánkba érkezett a francia nemzetgyűlés francia-magyar csoportjának kilenctagu küldöttsége, a delegációt edmond bricout, a francia nemzetgyűlés háznapja, a francia-magyar parlamenti csoport elnöke vezeti. a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. pesta lászló és az országgyűlés magyar-francia baráti csoportjának több képviselője. jelen volt az érkezésnél pierre francfortnak, a francia köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteinek vezetésével a nagykövetség több tagja. /mti/

..

bb.54. megnyílt a 6. nemzetközi zenei nevelési konferencia

t ol/bi/sk/n/sr

1964. június 26.

pénteken délután a mémosz székházban ünnepélyesen megnyitották a 6. nemzetközi zenei nevelési konferenciát. a tanácskozást az unesco keretében működő zenei nevelés nemzetközi társasága rendezi a magyar népköztársaság művelődésügyi minisztériumának és a magyar zeneművészek szövetségének közreműködésével. a 32 államból érkezett mintegy 500 külföldi és csaknem 300 magyar zenepedagógust az ülés megnyitása előtt a rádió gyermekkora kodály zoltán nagyszombati köszöntőjével üdvözölte. a gyermekek virágcsokrokat adtak át a külföldi vendégeknek.

sárai tibornak, a magyar zeneművészek szövetsége főtítkárának üdvözlő szavai után ilku pál művelődésügyi miniszter nyitotta meg a konferenciát. a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte a delegátusokat:

különösen öröm számunkra - mondotta - hogy hazánk fővárosában üdvözölhetjük a zenei nevelés nemzetközileg elismert kiválóságait. valamennyien tudjuk, hogy a zenei nevelés nagyon fontos és nélkülözhetetlen az esztétikailag művelt, gondolat- és érzelme gazdag ember kialakításához. éppen ezért hazánk oktatási rendszerében, a kulturális munkában egyre jelentősebb helyet biztosítunk a zeneoktatásnak. ezen a téren elért szerény eredményeinket vendégeinknek itt-tartózkodásuk alatt módjukban lesz megismerkedni. célunk, hogy a zenét milliók közkincsévé, egész népünk élményévé tegyük. ezért is tekintünk nagy érdeklődéssel a konferencia munkája elé.

a miniszter befejezésül sok sikert kívánt a konferencia munkájához.

/folyt.köv./
19.40/-n

-29-

bb.54./ megnyilt a 6. ...1. folyt./ n

Kodály Zoltán, az ismét alelnöke mondott ünnepi beszédet.

Évszázadokra visszatekintő történelmi képet festett a magyar kulturális életről és ezen belül a zeneoktatás helyzetéről, a múlt küzdelmeiről, nehézségeiről, haladó törekvéseiről és eredményeiről. Hangoztatta, hogy a döntő zeneoktatási reform a múlt hiábavaló fáradozásai után csak a közelmúltban születhetett meg.

- mindnyájan egyetértünk itt abban - mondotta - hogy zenei nevelés nélkül minden oktatás hiányos. Amikor itt most vendégeinket tájékoztatni kívánjuk munkánk eredményeiről, tanulni is akarunk tőlük, hogy saját zeneoktatási rendszerünket még tökéletesebbé tehessek. Bízunk benne, hogy munkánkkal, a zene oktatásával az emberek szebb, boldogabb életét mozdítjuk elő.

Szabó Ferenc, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola főigazgatója ezután gyémántdiplomát nyújtott át Kodály Zoltánnak, aki 60 évvel ezelőtt végezte el a főiskola zeneszerzés tanszakát. A főiskola tanárai és hallgatói nevében - a jelenlévők nagy tapsa közepette - további jó egészséget és hosszú életet kívánt a mesternek.

Ezt követően dr. D. Arcy Hayman az UNESCO vezérigazgatójának üdvözlését tolmácsolta a konferencia résztvevőinek, majd dr. Samuel Baud-Bovy, az ismét elnöke tartotta meg „új zene- zenei nevelés,” című előadását.

Az ünnepi megnyitótűlés után a konferencia résztvevői a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hangszeres szólistáinak, vegyeskarának és kamarazenekarának hangversenyét hallgatták meg.

Este a delegátusok a zeneakadémián a párizsi és a lillei konzervatórium díjnyertes hallgatóinak, valamint a brnoi uttorók énekkarának koncertjén vettek részt./mti/

..

#-30-

19.54/-n

bb.57. időjárásjelentés

sk/n/La

1964. június 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. június 26-án, pénteken este:

meleg idő!

várható időjárás szombat estig: jobbára napsütéses, meleg idő. több helyen délutáni zápor, zivatar. mérséklet szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 27-32 fok között./mti/

..

-bb.55. rusznyák István,

i ms/sk/n/La

1964. június 26.

a magyar tudományos akadémia elnöke hazaérkezett Genéből, ahol résztvett az egészségügyi világszervezet tudományos bizottságának ülésén./mti/

..

bb.56. Gábor Dénes,

t /ms/sk/n/La

1964. június 26.

a londoni egyetem világhírű magyar származású professzora pénteken a magyar tudományos akadémián nagy érdeklődést keltő előadásban ismertette az energiaátalakítás modern módszereit./mti/

..

20.00/-n

-31-

e m b a r g o : 22.00 óráig:

bb 58. megnyitották a soproni ünnepi heteket

vid/sk/m/sr

1964. június 26.

pénteken este sopronban megszólaltak a harsonák. a városi tanácsnáz erkélyéről erdélyi sándor, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte a már hagyományossá vált soproni ünnepi hetekre érkezett hazai és külföldi vendégeket. majd felcsendültek a város multját idéző korabeli dallmok.

a vendégeket az előkapu-téren 35 nemzet zászlaja fogadta. a sort az ensz lobogója nyitotta meg. a már sopronban tartozkodó osztrák vendégeken kívül francia, angol, amerikai, belga, kanadai, holland, brazil, panamai vendégek érkeztek a városba.

a soproni ünnepi hetek első napján szombaton fischer annie, ad hangversenyt a liszt ferenc szimfónikus zenekar kíséretével.
/mti/

---

bb 59. ki a legjobb cipőeladó? - szakmai vetélkedő az uttörő-
áruházban

t kf/sk/m

1964. június 26.

mi a kipszbor? hogyan készül a cipő? milyen tanácsokat lehet és szabad adni a vevőknek? ilyen és ehhez hasonló kérdések - számszerint pontosan 100 - hangzottak el pénteken az uttörőáruház mozitermében. a belkereskedelmi minisztérium, a kereskedelmi minisztérium, a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetével ugyanis az áruházak cipőeladói számára szakmai vetélkedőt rendezett. nyolc áruház 27 fiatal, jórészt női dolgozója vett részt a versenyben, amely - bár csak szakemberek hallgatták végig - tanúságos lett volna a vásárlóknak is. a gyors kérdésekből, s a nem kevésbé gyors válaszokból a bőr- a cipő-, a gumigyártás folyamatai, a cipőviselet egészségügyi szabályai, az árrendelés, átvétel és raktározás követelményei, a reklamációk elintézésének gyors módszerei derültek ki.

/folyt.köv./

20, 10/m

- 32 -

bb 59. /ki a ... 1. folyt/ m

a kereskedelem egyre több külföldi cipőt hoz forgalomba, s így a vetélkedőn számos ezzel kapcsolatos gyakorlati kérdést is feltettek. válaszolniok kellett például az angol, a francia, és a hazai számozás közötti különbségekre. az egyik kérdés nyomán kiderült az is, hogy az áruházak kirakataiból a vevő határozott kívánságára ki kell venni a kiszemelt cipőt, ha ugyanolyan az áruházban nem kapható. a válaszok azt mutatták, a vevők bátran kérhetnek olyan tanácsot is az eladóktól, hogy a különféle öltözékekhez mikor, milyen lábbeli viselése illő, helyes.

az érdekes versenyben, amely bizonyára tovább javítja majd az áruházak cipőosztályának munkáját, kalocsai istvánné, a corvin áruház eladója lett az első. a legtöbb helyes választ ugyancsak a corvin áruház háromtagú csapata adta. a jutalmakat gondos istván, a minisztérium áruházi kereskedelmi igazgatóságának a vezetője adta át. /mti/

20.20/-n

-33-

bb 60. a bolgár néphadsereg művészegyüttesének budapesti bemutatója

t vt/sk/m

1964. június 26.

a bolgár néphadsereg „szeptember 9., és „vörös zászló, érdemrenddel kitüntetett ének-, zene- és táncegyüttese pénteken este tartotta budapesti bemutató-előadását a magyar néphadsereg központi klubja nyári helyiségének szabadtéri színpadán. az előadáson megjelent borbándi jános vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoport főnöke, csémi károly vezérőrnagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettesek, a tábornoki kar több más tagja, továbbá ott voltak a társ-fegyveres testületek képviselői, társadalmi és kulturális életünk ismert személyiségei.

részt vett az előadáson jancso georgiev, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete, s ott voltak többen a budapestben akkreditált katonai attasék közül.

az est közönsége a bolgár katonaművészek nagysikerű műsorszámait sok tapsal jutalmazta. /mti/

...-

lc

21.05/-n

-34-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 8. T. Telefon: 169 400, 369 500
A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel

parlament

az országgyűlés pénteki ülése

t bc-di-zs-ie- tef/gk/s fm 1964. június 26.

az országgyűlés pénteken délelőtt 10 órakor folytatta tanácskozását.

az ülésen részt vett dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, rónai sándor, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai és a kormány tagjai.

az ülést polyák jános, az országgyűlés alelnöke nyitotta meg. a képviselők folytatták a vitát a belkereskedelmi miniszter jelentése felett. a vitában elsőnek nyers rezsó, az mszmp politikai bizottságának póttagja, az mszmp központi bizottságának titkára szólalt fel.

/folyt.köv./

10.15/s.

10.15/s. *che*

I.

Mk

parlament

/ az országgyűlés..... 1.folyt./s

nyers rezső

----- bevezetőben hangsúlyozta :

- a belkereskedelem fejlődése tagadhatatlan, hosszabb időszakra, mondjuk 1957-ig visszanezve, nagyon jelentős, de második öt éves tervünk kezdete óta is számottevő haladást észlelhetünk, mind az állami, mind a szövetkezeti kereskedelem fejlődik, felmerül a kérdés, milyen szerepe van mind-ebben a gazdaságpolitikának és milyen a kereskedelmi apparátusnak? a gazdaságpolitika kétségtelenül alapvető, döntő szerepet játszik, hibás gazdaságpolitika talaján a kereskedelem sem virágozhatna, de nozzátenetjük, hogy a helyes gazdaságpolitika automatikusan még nem eredményez jó kereskedelmet, ha tenát fejlődésről beszélünk, főként az ésszerű gazdaságpolitikának tulajdonít-suk, de ne tagadjuk meg az elismerést a kereskedelmi apparátus-tól sem.

- kereskedelmünk határozottan nem rossz, de azért, mint ahogy elhangzott az előbbieknél, vannak gyenge oldalai. gazdaságpolitikánk eredményesebb megvalósítása a gyengeségek reális számbavételét és mielőbbi megszüntetését igényli, persze a gazdasági irányításnak nemcsak a meglévő hibákat kell megszüntetnie, hanem elejét kell vennie újabb fogyaté-kosságok keletkezésének is, a gazdasági, kereskedelmi tevékeny-séget időről-időre hozzá kell igazítani a változó feltételekhez, a rugalmasság mindenfajta gazdasági tevékenység szempontjáb-ól erénynek számít, a kereskedelemben azonban több, mint erény, elengedhetetlen követelmény, ezért a jövőben tovább kell fokozni.

az elmúlt három esztendő igazolta annak a gazdaságpolitikai elvnek a helyességét, hogy az életszínvonal emeléséhez nem ele-gendő, ha növeljük a pénzjövedelmeket, a vásárlóerőt, jó áruellátás is kell, a fogyasztók helyzetét is kedvezővé kell tenni, hogy annyi és olyanfajta árut vásárolhassanak, amennyi és amilyen szükségletüknek, vásárlóképességüknek megfelel, olyan vásárló-erő-többlet, amely növeli a keresletet, de áruhiányt szül, emelheti ugyan egyes rétegek életszínvonalát, viszont feltétlenül rontja az összfogyasztók helyzetét, az ilyen „hiánygazdálkodás,, tíz évvel ezelőtt még eléggé jellegzetes volt hazánkban, de ma már kilábalunk belőle, bizonyosságul annak, hogy az eféle gazdálkodás korántsem szükségszerű velejárója a szocialista tervgazdálkodás-nak. - mint ahogy ellenségeink állították.

multban erre részint a kezdeti évek és körülményeink kényszerűsége, részint a dogmatikus gazdaságpolitika vezetett, amelynek képviselői a napi dolgokban is elvont elveken lovagol-tak, mégnozzá rosszul, a hiánygazdálkodás tulajdonképpen nemcsak a fogyasztónak terhes, hanem a népgazdaság szempontjából is drága és pazarló, mert a „ki tudja hozzájutok-e holnap is?,, pszihó-zisát terjeszti s ezzel a tényleges igénynél nagyobb vásárlásra ösztönöz.

/folyt.köv./

10.27/s

10.27
Cse

parlament

az országgyűlés.... 2.folyt./s

gazdaságpolitikánk fontos eredménye, hogy általános áruhiány már évek óta nincs, sőt az áruválaszték bővül, minden forgalomban levő 100 forintra 100 forint értékű kereskedelmi árukészlet jut, s ez az arány jó, de mit teszünk egyes fontos termékek mennyiségének növeléséért, melyekből az árualapok időnkint és helyenkint nem fedik az igényeket? például a sertéshús-ellátás javításáért? vagy a magán-építkezések folytán nagyon keresett fürdőkhadak biztosításáért? a közvélemény a tapasztalatok szerint megérti a jelenlegi helyzetet tudomásul veszi, hogy nő a fogyasztás, de még jobban nő az említett cikkek iránti igény, azt is megérti, hogy nem lehet azonnal vagy rövid időn belül mindenből minden igényt kielégíteni, de ezzel a türelemmel sem szabad tulságosan hosszú ideig számolnunk, nincs jogunkban az idők végezetéig az igények túlzott növekedését „elmarasztalni,, mert hisz végső fokon az igények növeke-dése a gyakorlati gazdasági intézkedésekből, a szocialista gazdálkodásból következik, intézkednünk kell mindenekelőtt a szükében lévő áruk termelésének növelése érdekében.

bár az életszínvonal a fogyasztásban realizálódik, mégis fontos ez alkalommal is aláhuzni, agyunkba vésni, hogy a tulaj-donképpen forrás a termelés, arany szabály, hogy a fogyasztás csak a termelés mennyiségének és gazdaságosságának arányában növekedhet, mi a helyzet jelenleg nálunk? összhangban van-e termelésünk és fogyasztásunk? összességében igen, egyes részle-teiben nem, összességében termelésünk is, fogyasztásunk is a lehetséges szinten van, meg kell azonban jegyezni, hogy míg a gazdaságosság, a jövedelmezőség terén lehető-ségeink alsó, addig a fogyasztás terén pillanatnyi lehetőségeink felső határán mozgunk, a gazdaságosság, jövedelmezőség növelésére ezért minden területen jobban kell ösztönöznünk.

mint most, a jövőben is az látszik helyesnek, hogy az életszínvonal emelkedését három fő tényező összehangolt alkalmazásával szorgalmazzuk: a pénzjövedelmeket biztonságosan növeljük, érjük el a társadalmi juttatások helyes mértékét és maradjon fenn, sőt hosszabb távon tovább javuljon az áruellátás jó színvonala, ha ez így lesz, a többi már a kereskedelmen mulik, ilyen gazdaságpolitika mellett, ugyanugy, mint most, a jövőben is nyugodt lélekkel buzdíthatjuk a kereskedelmi dolgozó-kat még jobb munkára.

a belkereskedelemben jórészt a termelő szektorok és a keres-kedelem munkája realizálódik, ezért nagy fontosságot kell tulajdonítani a termelés és a kereskedelem kapcsolatának, különösképpen az ipar és a kereskedelem közötti kontaktust kell szorosabbá tenni, közös erőfeszítéssel jónéhány fontos ellátási problémát tartósan és véglegesen meg lehet oldani, egyet kell érteni az ipar és a kereskedelem kapcsolatáról el-hangzott bírálatokkal. /folyt.köv./

10.36/s v

10.36
Cse

///

10.36

parlament

az országgyűlés..... 3. folyt./vm

itt van például egyes úgynevezett „apró-cikkek”, termelése. igaz, hogy javult a helyzet, számos eredményes intézkedést tett a belkereskedelmi minisztérium is, az ipar is. sajnos, a téma mégsem menet még feledésbe, mert időről-időre hiányzik valami apróság a boltokból. halljuk például, hogy tökgyalu nem kapható, hogy autósziponból kevés van, miért van kevés? talán a népgazdasági terv nem biztosítja a tökgyalu, vagy az autószipon gyártását? szerencsére a terv elő sem írja és meg sem tiltja a tökgyalu és az autószipon gyártását. ez nem terv-kérdés, sőt bűn lenne a terv-kérdések rangjára emelni. e cikkeket nem tervezni, hanem rendelni és termelni kell. rendben van, hogy a nagyipar nem gyárt ilyeneket, de itt vannak a kisebb üzemek és a kisipari termelőszövetkezetek. miért nem gyártanak elegendőt mindenből? csak egy magyarázat van; az, hogy a kereskedelem és az ipar fogaskerekei nem mindig és nem mindenütt illeszkednek össze pontosan.

nem nyugodhatunk bele abba sem, hogy a fogyasztók egyrésze méretben, vagy fazonban nem jut megfelelő cipőhöz, vagy ruhához. abba sem, hogy időnként egy-egy szezoncikk majdhogynem az idény kiárusítások idejére érkezik a boltokba. már nehezebben megoldható a rendkívüli fogyasztási csúcok problémája. nyáron a rekord-hőségben kevés a sör, télen a rekordhidegben kevés a tüzelő. előbb-utóbb erre és az ehhez hasonló tünetekre is kell majd gyógyírt találni, a termelés, a készletgazdálkodás és a külkereskedelem révén és e három tevékenység jobb összehangolásával.

tovább kell bővíteni a csomagolt és a fogyasztásra előkészített áruk körét. e téren szintén lényegesen előrehaladtunk. ma már az élelmiszerkereskedelem az áruk egyre növekvő százalékát csomagoltan árusítja. ez higiénikusabb is, gyorsabb is, a mérési tévedéseket is kizárja. nem szabad feleslegesnek minősítenünk a csomagolás korszerűsítésére fordítandó kiadásokat. a korszerűbb és szebb csomagolás nemcsak esztétikailag jó hatású - az is fontos - hanem az áru minőségét, tartósságát, élvezhetőségét is növeli. a csomagolt áruk körének további szélesítése népgazdasági érdek, de egyúttal vállalati problémákat is teremt. abban az ipari üzemből ugyanis, ahol megszervezzük a csomagolást, ennek következtében romlik a vállalati termelékenység mutató, a gazdasági előny viszont nem a termelőnél, hanem a kereskedelemben jelentkezik.

/folyt.köv./

10.45

IV.

Mk

parlament

/ az országgyűlés.....4. folyt./vm

az irányító szerveknek minden esetben át kell hidalniok ezt a nehézséget.

szeretném felhívni a figyelmet a sütőipar átszervezésével kapcsolatos helyi közellátási problémákra. képviselői kerületemben, bács megyében, de az országban másutt is előfordult, hogy a sütőipari vállalatok nagyobb községekben is bezártak kisebb, korszerűtlen berendezésű üzemeket és a nagyob üzemekbe centralizálták a termelést, ez önmagában helyes törekvés, az esetek nagy részében zökkenő nélkül végrehajtható, helyenként azonban romlott a helyi ellátás színvonala, mert elég messziről és nem megfelelő időben szállítják a kenyeret és a péksüteményt. bács megyében néhány esetben sikerült a kérdést úgy megoldani, hogy a helyi földművelésszövetkezet veszi át a sütődét és biztosítja a megfelelő helyi ellátást. budapesten is javítani kell és lehet a kenyér-és péksütemény ellátáson. örömmel értesültem, hogy erre már megfelelő tervek készülnek. legfeljeb azt szeretném megjegyezni, hogy a közellátási szempontoknak aligha felelne meg valami „gigantikus”, méretű sütőüzem építése, ahol olcsón sütnének, csak éppen az áru érkezne mindig késve az üzletekbe. a gazdaságosság és a közellátás kettős szempontját együttesen kell érvényesíteni, ennek alapján kell meghatározni az optimális üzem nagyságot és ha e két szempont azt indokolja, inkább több kisebb üzem építsünk.

- az ipar és a kereskedelem jobb együttműködésének lehetőségét egyrészt abban látom, hogy a kereskedelem rugalmassága - esetenként kockázatvállalása is - növekedjék, másrészt abban, hogy az ipari vezetők mindegyike - legjobb ipari vezetőinkhez hasonlóan - a kereskedő fejével is gondolkozzék, kereskedelmi szemmel is vizsgálja a termelési kérdéseket és ezzel jobban „elébemenjen”, a kereskedelemnek.

- tausz elvtárs említette, hogy a lakosság ellátásában növekszik a fogyasztási cikkek importjának a szerepe. hozzáteszem, hogy a fogyasztási cikkek exportja is nő. az utóbbi hat év folyamán exportunk 90 százalékkal, importunk pedig 160 százalékkal növekedett. bár az import jobban növekedett, mint az export, mennyiségben azonban exportunk lényegesen, több mint kétszeresen meghaladja importunkat. ez indokolt és szükséges a jövőben is, mert nyersanyag szegény ország vagyunk, s az importált nyersanyag értékét készáru-exporttal ellensúlyozhatjuk. ha olyan primitív álláspontra helyezkednénk, hogy egyenlő mennyiségben exportáljunk és importáljunk fogyasztási cikkeket, ez azt vonná maga után, hogy nyersanyag exportunk és importunk is azonos mennyiségű lenne.

/folyt.köv./

10.55

V.

Mk

/ az országgyűlés.....5.folyt./vm

az ilyen nézet visszatérés lenne az évszázadokkal túlhaladott naturalgazdálkodási szemlélethez, s ha bevezetnénk, hamar becsukhatnánk ipari üzemünk zömét és vissza kellene változnunk mezőgazdasági országgá, ezért az export és az import nem csupán kiegészítő, hanem meghatározó szerepet is játszik népgazdaságunkban.

a párt, a kormány szinte egész népünk már pár esztendeje elvetette az autarchiás irányú gazdaságpolitikát, minden konzekvenciájával együtt. de nemcsak a nehéziparban, hanem a fogyasztási cikkek termelésében sem rendezkedhetünk be önellátásra, mert ez nagyon nagy luxus lenne, aminek végső soron csak a nép életszínvonala látná kárát, nemcsak a mi országunkra érvényes elv ez, törvényszerű, hogy az iparilag fejlődő országokban a nemzeti termelés választéka szűküljön, a nemzeti fogyasztás választéka pedig bővüljön. mert a nemzetközi munkamegosztás lassan, de szisztematikusan koptatja a termelés választékát, az emelkedő fogyasztás pedig lassan, de biztosan bővíti az áruválasztékkal szembeni igényeket. különösen a kgst országokkal, valamint a többi szocialista országgal bővíthetjük tovább - a már megkezdett uton haladva - kölcsönösen a fogyasztási cikkek cseréjét, ennek persze feltétele, hogy mindegyik fél hajlandó legyen a kölcsönös előnyök érdekében vállalni a termelés szűkebb választékát, hogy elérhessük a fogyasztási cikkek bővebb választékát, a kgst végrehajtó bizottsága a közeli napokban ismét megtárgyalja és egyeztetni a további lépések lehetőségét, s ezt üdvözljük.

javítani kell a fogyasztási cikkek importjával kapcsolatos munkát, a belkereskedelmi szervek befolyását az importra helyes tovább növelni, a szocialista országokból származó importcikkekkel folyamatosabbá kellene tenni a lakosság ellátását. jobban meg kell szervezni az importgépek és berendezések alkatrész-utánpótlását és gyors javítását, kívánatos jobban érvényesíteni azt az elvet, hogy csak olyan termékeket importáljunk, amelyekből a fogyasztók

felkeltett igényeit később is ki tudjuk elégíteni, az import-cikkek esetében nem ideális az, hogy mire a fogyasztók megismernek és megszoknak valamit, már nem is kapható, mert valami egyszeri importelhatározása folytán került az üzletkebe.

/folyt.köv./

11.-

VII.
-
Ma

/ az országgyűlés.....6.folyt./s

a belkereskedelem fejlődésével összefüggésben szeretném megjegyezni, hogy az utóbbi években egyre határozottabban és világosabb formában kezd kirajzolódni a különböző intézkedésekből és az alkalmazott módszerekből egy rendezési elv, amit nevezhetünk „kereskedelmi koncepciónak”, is, de jelentőségénél fogva megérdemli a „kereskedelempolitika”, elnevezést is. egyre több joggal mondhatjuk, hogy már nemcsak gazdaságpolitikánk, plusz kereskedelmi rögtönzéseink vannak, hanem már van a gazdaságpolitikából levezetett kereskedelempolitikánk. akad persze még jócskán rögtönzés is, néha meggondolatlanság is, de jelen van már a tudatosság, az átgondoltság, a tervszerűség.

ha fogyasztási árpolitikánkat tesszük mérlegre, megállapítható, hogy az lényegében helyesnek bizonyult, a főbb cikkeknel a rögzített árak jól védik a fogyasztók érdekeit. az áruk nagyobb hányadánál - természetesen a nem alapvető közellátási cikkek esetében - azonban indokoltnak látszik a fogyasztói árak rugalmasabb kezelése. rugalmasságon azt értjük, hogy a belkereskedelmi és ármegállapító szerveknek - a kereslet-kínálat tartós megváltozása esetén - legyen módjukban egyes cikkek árát korrigálni anélkül, hogy az egész árszínvonalat emelnék, tehát nem szabad áralakulásról, hanem továbbra is hatósági árjövahagyásról van szó, de úgy, hogy az egyes árak ne merevedjenek meg hosszú időre. továbbra is fontos feladat marad a burkolt áremelések meggátlása, büntetése.

budapestben és a nagyobb városokban pozitív hatásu hogy az élelmiszerkereskedelemben, az áruházi kereskedelemben és a vendéglátóiparban bizonyosfoku verseny van a szocialista szektor különböző vállalatai között. ez a verseny szocialista vállalatok között folyik, nem teszi uralkodóvá a spontaneitást, semmiféle anarchiát nem eredményez. miután meghatározott keretek között folyik, főként élelmiszerek vonalán, ahol az áruk forgási sebessége gyors, a készletek növekedésére sincs említésreméltó hatáxx negatív hatással, viszont nem ár, a ha a fogyasztó „kegyéért”, versengenek a különböző vállalatok. ugyanakkor pozitív szerepe van a piaci kereskedelemben a szocialista és a magánkereskedelem, valamint a termelői felhozatal közötti párhuzamosságnak, ennek társadalmi, gazdasági hátrányai kicsinyek. /folyt.köv./

11.09/s

VII.
-
Ma

parlament

az országgyűlés..... 7.folyt./s

nagyobb az az előnye, hogy a piacokon árubőség van, hogy a konkurrencia fokozott erőfeszítésre ösztönzi a szocialista kereskedelmi szervezeteket, aminek végső fokon a fogyasztó látja előnyét.

az utóbbi években szemetlőn csökken a lakosság étel- és ital- fogyasztásában az önellátó fogyasztás és a szabad. piaci beszerzés aránya, míg 1955-ben még 50 százalékot tett ki, jelenleg már 33 százalékra csökkent. hogy tekintsünk erre a folyamatra? örülhetünk is, meg nem is. annyiban örülhetünk, hogy tükrözi szocialista parasztságunk pénzbevételeinek növekedését és választékosabb fogyasztását, a földművelésügyi kiskereskedelem pedig szépen fejlődött és az igényeket ki tudja elégíteni. annyiban azonban aggasztó, hogy kissé túl gyors volt ez a folyamat és esetenként a háztáji gazdaságok termelésének csökkenésével is összefügg. ez utóbbi szempontból most már meg kellene állítani ezt a folyamatot, mert ha folytatódna, a háztáji gazdaságok termelési lehetőségei kihasználatlanul maradnának, bolti, raktározási és szállítási beruházásokkal pedig nem győznének, hisz a bolti fogyasztás enélkül is szüntelenül növekszik. ez kereskedelmi kérdés ugyan, de lényegében a termelés területén dől el, s arra kell törekednünk, hogy kedvezően dőljön el.

örvendetesen bővül az önkiszolgáló boltok és önkiszolgáló éttermek hálózata. kielégítő eredményként könyvelhetjük el, hogy 4.000 önkiszolgáló egység működik. ezek számát a jövőben indokolt tovább növelni, egyrészt mert ez a legolcsóbb boltfejlesztés, másrészt, mert gyorsabb kiszolgálást eredményez. a kereskedelmi automaták ugyancsak fontos kiegészítői a korszerű kereskedelmi hálózatnak. az automaták hálózatát azonban olyan ütemben célszerű bővíteni, ahogyan a javító- karbantartó apparátus fejleszthető. a kereskedelmi szolgáltatások egyes fajtái - például a kölcsönzés - szepen, más ágai azonban a szükségesnél lassabban fejlődnek. általában a lakosságnak nyújtott szolgáltatások méreteivel és minőségével még mindig nem lehetünk elégedettek. ez vonatkozik a kereskedelemre, és az iparra is.

a hagyományos boltokban is szükséges a kiszolgálás további egyszerűsítése, gyorsítása. ahol az egy-ütemű kiszolgálás módszerét, vagyis a helybenfizetést bevezették, általában bevált. az áruházi igazgatókat és a nagyobb boltok vezetőit fel kellene hatalmazni arra, hogy ahol ésszerűnek és lehetségesnek látják, vezassék be a helybenfizetést.

/folyt.köv./

11.11/s

VIII.

W

parlament

az országgyűlés..... 8.folyt./s

a bolti adminisztráció egyszerűsítése terén is van még mit tenni. estenkint bizony csupán a szocialista tulajdon védelmének szempontját érvényesíti a gyors kiszolgálást nem, vagy nem eléggé. ezek nem igényeinek látványos intézkedéseket, de fontosságuk igen nagy.

az új kereskedelmi objektumok építésében észrevehető fejlődést tapasztalhatunk. általában célszerű és szép üzleteket, vendéglőket, szállodákat építünk. ugyanez kevésbé mondható el egyes üzlet-átalakításokra. sajnos még főút vonalainkon sem ritka, hogy az átépítéssel teljesen célszerűtlen portálokat és kirakatokat alakítanak ki a tervezők, széles üvegkirakatok helyett kis ablakmélyedéseket, azért, hogy a ház földszintje is eredeti formájában váljék láthatóvá. ezzel néha legforgalmasabb kereskedelmi negyedeinkben sikerül visszavarázsolni a XIX. század utcaképét és sikerül messzire száműzni a célszerűséget, a kereskedelmi szempontokat. utját kell állni az ilyen rosszul értelmezett „ műemlékvédelem, - nek.

végül a kereskedelmi dolgozók munkájáról, mint a társadalom szempontjából nagyfontosságú és közérdekű kérdéséről szeretnék szólni. ha azt mondjuk, hogy a belkereskedelem fejlődött, ezzel már azt is kifejeztük, hogy a dolgozók munkája egészségben javult. az egyetemes dicsérettel azonban megkerülnék a lényegét, a sommás bírálattal viszont igaztalanok lennénk. a dolog lényege, hogy éppen gazdaságpolitikánk nyomán nőnek a követelmények a kereskedelmi dolgozók munkájával szemben.

a követelmények két irányban, egyrészt a szakértelem másrészt a szocialista munkaerőkölcs érvényesítése terén növekednek. a szakértelemnek különböző fokozatai vannak, a cél az, hogy a dolgozók szaktudásában egyre magasabb fokozatok jussanak. a szocialista munkaerőkölcsnek azonban nincsenek fokozatai. vagy megfelel valaki a szocialista munkaerőkölcs szigorú és magas követelményének, vagy nem, a cél az, hogy minden dolgozó megfeleljen.

milyen konkrét követelményekről van szó? négy fő követelményről, melyek külön- külön is nagy fontosságúak, de tulajdonképpen egészében, együttesen érvényesítendők. az első a megfelelő, szüntelenül bővülő áruismeret. a második az emberismeret, a fogyasztói magatartás ismerete és megértése.

/folyt.köv./
11.26/s

IX.

W

parlament

az ország ülés..... 9.folyt./s

harmadik a vásárló megbecsülése, udvariasság, negyedik a szocialista tulajdon gondos kezelése, aki ezek valamelyikének nem képes megfelelni, nem való kereskedelmi pályán, a fogyasztókkal közvetlen kapcsolatban álló beosztásra, a vezetők elé az említettek felül még további feltételeket is kell állítani, amelyek a vezetési

módszerekkel kapcsolatosak.

a munkafegyelem fokozása érdekében kívánatos az eddiginél valamivel nagyobb önállóságot és felelősséget ruházni az alsóbb vezetőkre, főként a boltvezetőkre, jutalmazási és fegyelmezési szempontból egyaránt. e téren a szemléletet is formálni kell, a szocializmus érdeke nagyobb munkafegyelmet követel. a bérezés területén helyes törekvése a minisztériumnak és a szakszervezetnek, hogy növekedjék a fizetéskülönbség a kezdő és a gyakorlott, képesített dolgozók között, kívánatos, hogy a jövőben módszeresebben, jobban differenciáljunk a végzett munka mennyisége és minősége szerint is.

időnként szó esik a „pult másik oldaláról”, is, arról, hogy a fogyasztók a vásárlók egyrésze is nevelésre szorulna. ez igaz, el kell ismerni, a fogyasztói magatartás normáit a szövetkezeti szervezeteknek, a szakszervezeteknek, tanácsoknak és különböző társadalmi szervezeteknek kell jobban kidolgozni, megismertetni és elfogadtatni.

tisztelt elvtársak !

a belkereskedelmi minisztérium irányító munkájában, munkamódszerében az utóbbi időben javulást tapasztalhatunk. különösen a minisztériumnak azt a gyakorlatát kell üdvöznünk, hogy egy-egy megye kereskedelmi problémáit a minisztérium vezetői, a kollégium tagjai a helyszínen vizsgálják meg, esetenként a kollégiumi üléseket a helyszínen tartják. valószínű, hogy egyik-másik minisztériumunk - nem mindegyik - sikerrel alkalmazhatná ezt a módszert.

a miniszteri beszámoló szemléletét reálisnak látom, a fennálló gyengeségek megszűnésében reménykedem, a belkereskedelem egészének további fejlődésében bizom. ezért a beszámolót elfogadom.

/folyt.köv./

11.32/s

X

MR

parlament

/ az országgyűlés.....10.folyt./s

nyers rezső nagy tapssal fogadott beszéde után az elnök boros gergely békés megyei képviselőnek adta meg a szót.

boros gergely

-----, békés megyei képviselő bevezetőben megállapította, hogy a legutóbbi hét évben lényeges eredményeket értünk el gazdasági életünk minden területén. ez elsősorban annak köszönhető, hogy pártunk 1957 óta céltudatosan és töretlenül halad a marxizmus-leninizmus útján, és politikáját a dolgozó nép alkotó munkával támogatja.

ezután az áruellátással foglalkozott. a jó ellátás előfeltétele - állapította meg - az ipar és a kereskedelem, a termelés és az értékesítés tervszerű, operatív együttműködése. az együttműködés legfontosabb tényezője az, hogy állandóan figyelemmel kell kísérni a fogyasztói igényeket. a helyzet ezen a téren még korántsem kielégítő. iparunk gyárt olyan termékeket, amelyeket kevésbé keresnek a fogyasztók, és a kereskedelem ugyancsak rendel olyan cikkeket, amelyek nem felelnek meg a lakosság igényeinek, a keresletnek.

a megye kereskedelmi forgalma emelkedett. ez mutatja, hogy a mezőgazdaság átszervezése a kereskedelemben is új, kedvező helyzetet teremtett. lényegesen megváltozott a forgalom összetétele. 1960-ban az összes iparcikkek felét, 1963-ban pedig már 63 százalékát tette ki a vegyipari cikkek értéke. a lakosság életkörülményeinek javulását, a lakáskultúra, a közlekedés fejlődését, a kulturáltabb életet segítette, hogy 1960 óta lényegesen több, tartós fogyasztási cikk került forgalomba. a megyében háromszor annyi porszívógépet, hatszor annyi villanysütőt, kétszer annyi televíziót, másfélszer annyi motorkerékpárt vásároltak, 1963-ban, mint három évvel ezelőtt. a múlt évben már a családok 80 százalékának volt rádiója, 10 százalékának televíziója.

a továbbiakban megállapította, hogy növekedni fog a vendéglátóiparral szemben támasztott igény. ezt a legszembetűnőbben az előfizetéses menük számának növekedése mutatja, valamint az, hogy a vendéglátóipar forgalmából az ételárúsítás részaránya 23,9 százalékról 29,1 százalékra növekedett.

nagy gond a megyében a szálloda-helyzet. békéscsabán legalább olyan nehéz szállodai szobát kapni, mint budapesten. gyula fürdőváros fejlődését is zavarja, hogy nem tudják szállodában elhelyezni az egyre nagyobb számban jelentkező vendégeket. szarvas valóságos tudományos központ, sok külföldi kutató, tudós keresi fel az itteni intézményeket.

/folyt.köv./

11.40/

XI

parlament

az országgyűlés..... 11.folyt./s

ugyanakkor nincs megfelelő elhelyezési lehetőség. égetően fontos tehát a szállodakérdés mielőbbi megoldása.

a továbbiakban arról beszélt, hogy az elmúlt években is tovább emelkedett az ipari munkások és alkalmazottak reálbére, valamint a parasztság reáljövedelme. a megnövekedett kereskedelmi forgalom kívül ezt mutatja a takarékbetétek alakulása is. 1963-ban 69 százalékkal volt nagyobb a takarékbetétállomány, mint 1960-ban. a kiskereskedelmi forgalom már az idén eléri az 1965 évre tervezett, a boltláncok azonban nem tart lépést ezzel a növekedéssel, különösen kicsinyek és ezért is zsúfoltak az élelmiszerboltok. ezzel szemben az iparcikkek üzletek eladótere jobb az országos átlagnál. a jövő útja tehát az élelmiszerüzletek fejlesztése, új kiszolgálási formák bevezetése, a boltok szakosítása és gépesítése.

befejezésül elismeréssel szólt a megye kereskedelmi hálózatában tevékenykedő dolgozókról, akik napi munkájuk mellett tovább tanulnak, sőt a jövő kereskedelmi dolgozóinak képzését is segítik.

a jelentést elfogadta.

/folyt.köv./

11.45/s

XII.

PKR

parlament

/ az országgyűlés....12.folyt./vm

dr. katona lajos

győr-sopron megyei képviselő arról számolt be az országgyűlés fórumán, hogy győr-sopron megye kiskereskedelme az elmúlt esztendőben több mint hárommilliárd forintos - 1962-hez képest 7,8 százalékkal nagyobb - forgalmat ért el. ez jórészt annak köszönhető - hangsúlyozta - hogy jobb volt az áruellátás, bővült a választék.

- étkezésünk is korszerűbb lett. növekedett a vitamindús és magas fehérjetartalmú élelmiszerek forgalma, ugyanakkor csökkent a kereslet bizonyos hagyományos cikkek iránt. azt is elmondhatjuk, hogy ma már ruházkozásban sincs különbség falu és város között. a lakosság a divatnak az egészségügyi követelményeknek megfelelően öltözködik. megnőtt a különböző nagyértékű, tartós fogyasztási cikkek forgalma. televízióból 45, hűtőgépből 152, mosógépből pedig 15 százalékkal többet vásárolt megyénk lakossága, mint az előző évben. hasonló lenne a helyzet az építőanyagok forgalmában is, ha eleendő tetőlemez, téglá, pala, kályhacsempe, ötszázas cement, nádpalló, stb. állna rendelkezésre. jelenleg azonban hullámpala és nádpalló szinte egyáltalán nem kapható és a többi anyagból is a kelletténél jóval kevesebb kerül forgalomba. sajnálatos, hogy vasbeton-gerendákból a legkeresettebb méretű, 4-6 méteres darabok hiányzanak.

- a kiskereskedelem forgalmának növekedésétől elmarad az üzlethálózat fejlődése. jelenleg az összhang megteremtését tartjuk egyik legfontosabb feladatunknak. így például az állami és szövetkezeti kereskedelem jelentős erőfeszítéseket tesz az új értékesítési formák elterjesztéséért. mind több helyen önkiszolgáló boltokat, egységeket hoznak létre. gondot okoz azonban, hogy eddig még nem sikerült megoldani az alapvető élelmiszerek, a liszt, a zsír, a cukor megfelelő mennyiségű előre csomagolását. emiatt az önkiszolgáló boltok dolgozói sokszor záróra után, nem egyszer társadalmi munkában pótolják a központi ellátás hiányait, s töltik fel napról-napra a készleteket. nagyon indokolt lenne, ha a jelenlegi 1-2 százalék helyett a cukornak legalább 80 százalékat előre csomagolva hoznák forgalomba, ehhez azonban a petőházi cukorgyár megfelelő fejlesztésére, új gépekre lenne szükség. növelni kellene az előre csomagolt zsír jelenlegi 20 százalékos, a liszt 40 százalékos arányát is -

hangsúlyozta a képviselő és hozzátette, hogy ezeknek a feladatoknak a megoldásához elsősorban a győr-sopron megyei kapacitás, így például a csornai, a mosonmagyaróvári és a soproni malom teljesítőképességének növelésére lenne szükség.

/folyt.köv./

11.50

XIII.

PKR

parlament

/ az országgyűlés....13.folyt./vm

- olyan visszasság is előfordul - idézte a további megyei példákat a képviselő - hogy a győrtött gyártott hordós ecetet - szombathelyen palackozzák, s innen szállítják újra győrbé, ráadásul visszafelé a göngyölegeken kívül az ecet higitására használt 500-600 tonna - vizet is utaztatják. tehát sokszorosan kifizetődő lenne, ha a győri üzemben palackozó részleget hoznának létre. a megyében forgalomba kerülő évi 2300 mázsa étolaj budapestről érkezik, jól-lehet az 50-es évek közepéig a győri olajgyár az egész dunántúlt ellátta. a jelenlegi megoldás nemcsak azért hátrányos, mert sokba kerül, hanem mert a szállítás zökkenő megnehezíti a folyamatos áruellátást. ezért ebben az esetben is meg kellene vizsgálni a győri palackozás lehetőségeit, - indítványozta a felszólaló, majd a megye vendéglátóiparának néhány gondjáról szólt.

- a tavaly hazánkba látogatott több mint félmillió külföldinek csaknem egyharmada a nyugati átkelőhelyeken, tehát megyénkben lépett magyarország földjére. nem közömbös, hogy vendégeink hegyeshalom-ban, sopronban, rajkán, vagy medvén milyen első benyomásokat szereznek. ezért úgy gondoljuk, hogy a főváros, a balaton, vagy a duna-kanyar fejlesztésével egyidejűleg - az idegenforgalom igényeinek megfelelően nálunk is indokolt lenne néhány új, korszerű vendéglátó-ipari egységről gondoskodni, annál is inkább, mert tovább növekednek feladataink - mondotta többek között befejezésül a győr-sopron megyei képviselő.

a jelentést elfogadta.

/folyt.köv./

11.55

XIV.

MR

parlament

az országgyűlés.... 14.folyt./s

bartha árpádné,

----- hajdu-bihar megyei képviselő választóinak gondjairól, azokról a minőségi hibákról szólt, amelyek megrontják az új ruha, cipő, háztartási gép, stb. örömet. hangsúlyozta: jóllehet az üzemekben a tervek teljesítésével egyidejűleg mind nagyobb gondot fordítanak a minőség javítására, még mindig sajnálatosan gyakoriak a különböző hibák, amelyek a boltban derülnek ki.

a képviselő ezzel kapcsolatban példákat sorolt fel, majd hangsúlyozta: a különböző minőségi fogyatékoságok jelentős része a hanyag, lelkiismeretlen munka következménye. jobb szervezéssel, szigorubb ellenőrzéssel sok bosszúságtól kimélhetnék meg a vevőket, a műszaki vezetők egyrésze nem elemzi a reklamációk, a hibák okait, elnézi, hogy egyes műveleteket elhagynak s megszegik a technológiai fegyelmet.

- a garanciális javítási szolgálat fenntartása - folytatta ezután a képviselő - nemcsak a vásárlók, hanem a gyártó vállalatok érdekeit is szolgálja. az itt szerzett tapasztalatok feltárják az ugynevezett rejtett hibákat, utmutatást adnak a gyártmányok további fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez.

a továbbiakban arról szólt, hogy sok tekintetben nem megfelelő a belkereskedelmi piacutatás. előfordul, hogy nem ismerik kellőképpen a fogyasztók igényeit, ami zavarja a lakosság áruellátását.

végül a hajdu-bihar megyei boltihálózat fejlesztésével és a falusi lakosság tüzelőellátásával foglalkozott a felszólaló, majd hangsúlyozta: az állami erőből épülő lakóházakhoz hasonlóan a szövetkezeti és magán-beruházások után is kapjon járulékos keretet a kereskedelem.

/folyt.köv./

11.58/s

XV.

MR

parlament

/ az országgyűlés.... 15. folyt./vm

ezután polyák jános elnök szünetet rendelt el.

szünet után beresztóczy miklósnak, az országgyűlés alelnökének elnöklétével folytatódott a vita.

a következő felszólaló hunyadi károly,
----- tolna megye képviselője
volt.

bevezetőben elmondotta: örömmel vette tudomásul, hogy az országgyűlés napirendre tűzte a kereskedelem helyzetének, munkájának vizsgálatát. egyebek között azért is fontos ez, mert ez minden bizonnyal további lendületet ad majd a tanácsok kereskedelemmel foglalkozó munkájának. megállapíthatom egyébként - mondotta többek között, - hogy nemcsak a megyei és járási tanácsok, hanem a községek választott vezető testülete is mind többet foglalkozik ezzel - a lakosságot közvetlenül érintő - kérdéssel.

a képviselő ezután a kereskedelmi dolgozók munkájáról beszélt. tolna megyében a kiskereskedelemben 2400-an dolgoznak. ez viszonylag nagy szám, de nagy az az árutömeg is - csak iparcikkekben évente mintegy másfélmilliárd forint értékű - amelyet forgalmaznak, tehát mindegyikükre igen sok munka jut. tevékenységük, magatartásuk fejlődésében mind jobban érvényesül egész társadalmunk, szorosabban véve a vásárlókkal való érintkezés nevelő ereje. bizonyítja ezt többek között, hogy a megye kereskedelmi dolgozói közül 318-an érdemelték ki eddig a „kiváló dolgozó” címet, sokan kaptak már kitüntetést is és 78 kollektívában mintegy hatszázan versenyeznek a „szocialista brigád” címért.

elismeréssel szöjt a képviselő a kereskedelmi dolgozóknak az utánpótlás nevelésében kifejtett tevékenységéről. szekszárdon jelenleg 173-an tanulják a kereskedelmi és vendéglátóipari szakmát és bár oktatásuk anyagi feltételei egyelőre igen hiányosak, a nagy tapasztalatokkal és gyakorlattal rendelkező, városszerte közmegbecsülésnek örvendő kereskedelmi dolgozók mellett jó szakemberekké válnak.

hunyadi károly megemlékezett a földművesszövetkezeti kereskedelem fejlődéséről is. tolna megyében a földművesszövetkezeti üzletek 34 százaléka már a korszerű önkiszolgáló és önkiválasztó rendszerrel működik. az elmúlt időszakban a megyében 46 földművesszövetkezeti kisvendéglő, büfé és eszpresszó nyílt, s ezekben a nagyforgalmu vendéglátóipari üzletekben máris érezhető a rend, a tisztaság, a kulturált körülmények kedvező hatása a fogyasztókra, a vendégekre.

a belkereskedelmi miniszter jelentését elfogadta.
/folyt.köv./

13.10,

XVI.

parlament

/ az országgyűlés.... 16. folyt./vm

dr. h. nagy anna

----- heves megyei képviselő a kiskereskedelem problémáit elemezte felszólalásában. elmondotta, hogy a megye kiskereskedelmi forgalma 1955 óta 86.9, ezen belül a tanács kiskereskedelmi áruforgalma 69,6, a szövetkezeti kiskereskedelmi forgalom pedig 112.4 százalékkal növekedett. sokat fejlődött a vendéglátóipar is. itt a forgalom emelkedése 1955 és 1963 között 100.8 százalék volt.

a képviselő a továbbiakban rámutatott, hogy az áruforgalom rohamos növekedésével nem tartott lépést a kereskedelmi hálózat bővítése. a tanács kiskereskedelem területén az elmúlt 8 évben az építési jellegű beruházásokra biztosított 10.5 millió forintos keretösszeggel nem lehetett az összes problémákat megoldani. a szövetkezeti kiskereskedelem vonalán a beruházási keretek alakulása kedvezőbb képet mutat és ez az elmúlt 8 esztendőben a falusi boltihálózat átalakulásában meg is mutatkozott.

a felszólaló ezután a megye idegenforgalmi kérdéseivel foglalkozott. a mátra, a bükk és eger környéke idegenforgalmi szempontból országos viszonylatban is az egyik leglátogatottabb terület - mondotta. - eger városát és környékét is minden hétvégén több ezer keresik fel. 1960-ban 317.000 belföldi és 6.000 külföldi, 1963-ban 354.000 belföldi és csaknem 10.000 külföldi turista tekintette meg a város nevezetességét. az ország legforgalmasabb muzeuma az egeri dobó vármuzeum, ahol 1963-ban 368.000 vendég járt.

hangoztatta, hogy a növekvő idegenforgalom fokozott feladatokat ró a megye vendéglátó iparára. gondoskodni kell a vendégek étkeztetéséről, ellátásáról, az éttermek és a konyhák kapacitásának növeléséről. nemcsak az idegenforgalom lebonyolítása, hanem a helyi lakosság ellátása szempontjából is szükség lenne új, nagy befogadóképességű vendéglátóipari egység létesítésére.

elmondotta a képviselő, hogy megfelelő időnyellegű éttermeket és vendéglőket kellene nyitni a mátrafüred és mátraháza közötti sás-tói camping telepen, továbbá mátraházán, mátraszentimrén, mátraszentistivánon és nem utolsósorban magyarország legmagasabb pontján, a kékestetőn is. szükséges lenne a gyógyvizéről híres bükkszék fejlesztése is.

/folyt.köv./

131
13.15/

XVII.

KA

parlament

/ az országgyűlés.....17. folyt./vm

a felszólaló javasolta: eger városában a következő években építsenek 400-500 vendég ellátására alkalmas éttermet, nagy áruházat és szállodát. Indítványozta továbbá a mátrai és bükki területek ellátását szolgáló vendéglátóipari egység létesítését.

végezetül annak a reményének adott kifejezést, hogy a belkereskedelmi minisztérium és a helyi szervek szoros együttműködésével meg lehet majd gyorsítani a megye kereskedelmi és vendéglátóipari hálózatának fejlesztését.

a vitában elhangzottakra tausz jános

----- belkereskedelmi miniszter válaszolt. hangsúlyozta, hogy a hozzászólások - amelyek a kereskedelem erényeit és fogyatékoságait egyaránt érintették, - értékes, hasznos segítséget jelentenek a kereskedelem munkájának javításában. hozzáfűzte, hogy az észrevételeket, javaslatokat - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a kormány behatóan, alaposan megvizsgálja és az illetékeseket kötelezi a megfelelő intézkedések megtételére.

a miniszter részletesen reflektált az üzlethálózat bővítésével, a járulékos kereskedelmi beruházásokkal, a kereskedelmi fehér foltokkal, az ipar és a kereskedelem együttműködésével kapcsolatos felszólalásokra. hangoztatta, hogy az áruellátás javításával egyidejűleg elsősorban ezeken a területeken kívánják a még meglévő hibákat megszüntetni.

tausz jános bejelentette, hogy a vitában szóba került, konkrét intézkedést igénylő kérdésekről, a kérések, javaslatok sorsáról az érintett képviselőket személy szerint is tájékoztatja majd.

az országgyűlés a kereskedelem helyzetéről szóló jelentést és a belkereskedelmi miniszternek a vitában elhangzottakra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette. ezután ebédszünet következett.

/folyt.köv./

13.20

XVIII.

pk

parlament

/ az országgyűlés.....18. folyt./vm

az ebédszünet után vass istvánné elnöklétével folytatódott a tanácskozás. a tárgysorozat szerint dr. szénási géza

-----
legfőbb ügyész beszámolója következett.

tisztelt országgyűlés!

alkotmányos kötelességemnek eleget téve azért állok ismételtén önök elé, hogy beszámoljak a törvényesség helyzetéről a magyar népköztársaságban. mivel az életnek nincs olyan területe, amely ne állna kapcsolatban a törvényességgel, a fenálló törvények betartásával és betartatásával, a teljesség igényéről már eleve le kellett mondanom. néhány legfontosabbnak látszó, időszerű témával foglalkozom, annak kiemelésével, hogy a magyar népköztársaságban a törvényes rend és a törvényesség szilárd; törvényeink a társadalom egészének és ezzel összhangban az egyén boldogulását szolgálják, büntetőtörvényeinktől kizárólag annak van oka tartani, aki szembeeszik a törvényes rendelkezésekkel.

a magyar népköztársaság büntető törvénykönyve és a büntető eljárásról alkotott törvény, illetve törvényerejű rendelet hatálybalépése óta eltelt két esztendő tapasztalatai azt bizonyítják, hogy az új büntetőködexek megfelelnek az élet követelményeinek. bíróságunk, ügyészségünk és rendőrségünk lelkiismeretes munkáját dicsérem, hogy az új büntető rendelkezések végrehajtása és gyakorlati alkalmazása - az ország egész területén - ugyszólván zökkenőmentes. ezek a jogszabályok több olyan új rendelkezést tartalmaznak, amelyek a megváltozott társadalmi és gazdasági viszonyok között feltétlenül alkalmasak a szocializmus építésének hatékonyabb szolgálatára. alkalmazásuk előmozdítja a törvényesség további szilárdítását, hozzájárul a közrend és a közbiztonság megerősítéséhez, védelmet nyújt a társadalmi rendünk vagy annak gazdasági alapja ellen támadókkal szemben.

az új büntetőrendelkezések helyes gyakorlati alkalmazásához igen nagy segítséget nyújtott a jogpolitikai irányelvekről szóló kormányhatározat, a társadalmi együttélés szabályaival konokul szembehelyezkedő törvénysértőkkel és a visszaesőkkel szemben a bünyildöző szervek munkáját egyre inkább a kellő szigor jellemzi, amely nem mondható el az egyéb köztörvényi ügyekben történő ítélezésekről. bíróságaink differenciáltabban járhatnak el, mert ez adott esetben szigorú is jelenthet, nem csupán enyheséget. kedvezően alakul a kifejezetten nevelő jellegű intézkedések aránya.

ezután arról beszélt dr. szénási géza, hogy a társadalom segítsége nélkül bünyildöző szerveink önmagukban nem képesek a bünyözés alakulásában jelentős szerepet játszó, negatív jelenségek kiküszöbölésére.

/folyt.köv./

14.50

XIX

/ az országgyűlés...19.folyt./vm

ugyanis a bűnözést kiváltó, főleg szubjektív okok megszüntetése sem lehet egyedül e szervek adminisztratív feladata. ehhez az egész társadalom erőfeszítése szükséges! mindezekre azért kell nyomatékosan rámutatnom, hogy egyrészt a bűnüldöző szervek is jól ismerjék legjelentősebb feladataikat, másrészt pedig a társadalom is kivegye részét a bűnözés elleni küzdelemből és a bűnözést elítélő társadalmi légkör kialakításából. ebben a tekintetben nagyjelentőségű a társadalmi bíróságok működése. a törvényesség helyzetét legjelentősebben az állampolgárok törvénytisztelete és ennek megfelelő magatartása befolyásolja, továbbá az, hogy az állami szervek mennyire őrködnek a jogszabályok betartásán.

a büntető ügyekben eljáró hatóságaink nevelő jellegű intézkedéseket alkalmaznak elsősorban azokkal szemben, akik kevésbé súlyos bűncselekményt követtek el és ezt megelőzően becsületes élet-

módot folytattak. bűnüldöző szerveink, a büntető eljárásról szóló törvényerejű rendeletnek megfelelően, biztosítják a védelem jogait. a védő nem csupán a terhelt jogi képviselője, hanem önálló perbeli személy is, aki jelen lehet különböző nyomozati cselekményeknél, a nyomozási anyagot meg is tekintheti, észrevételeket tehet, a nyomozás kiegészítését indítványozhatja, stb. kívánatos, hogy a védők maradéktalanul éljenek törvényes jogaikkal.

az utóbbi időben a közvélemény több alkalommal értesült a bűnözés alakulásáról és a bűnözés elleni küzdelem eredményeiről, természetesen, hogy a sajtó, a rádió és a televízió e problémákra igen nagy figyelmet fordít. a legfőbb ügyész rámutatott arra: véleménye szerint a tájékoztatás csak akkor lehet tárgyilagos és helytálló, ha az e téren mutatkozó jelenségeket hosszabb időszak távlatából szemléli, és figyelemmel kíséri a bűnözés arányában és jellegében bekövetkezett változásokat is. ilyen szemszögből nézve a bűnüldözés alakulásáról szóló néhány tájékoztatást nem volt mindenben megalapozott, - mondotta.

ez indított arra, hogy képet adjak a bűnözés alakulásáról, a bűnüldöző szervek munkájának eredményeiről. a bűnözés helyzetét nemcsak az eljárások, a felelősségre vont és jogerősen elítéltek száma jellemzi, hanem az egyes bűncselekmények kategóriák szerinti megoszlása is.

/folyt.köv./

15.-
16.00

XX

/az országgyűlés...20.folyt./vm

olyan bűncselekményfajták, mint például a zsarolás, az orgazdaság - amelyek a kapitalista viszonyok között állandóan virulensek voltak - ma már szinte teljesen elenyésztek. más bűncselekmény-fajtáknál, mint például az állam ellen elkövetett politikai bűncselekményeknél is, jelentős csökkenés tapasztalható. egyes bűncselekmények elkövetésének indító okai is megváltoztak; így például nyereségvágyból elkövetett emberölés ma már alig fordul elő. a bűnesetek száma csökkenő tendenciát mutat, egyes kategóriákban azonban stagnál, másokban viszont különféle okok miatt emelkedik. helytelen lenne tehát, ha a bűnözés csökkenő irányzata bármilyen megelégedettséggel töltené el nemcsak a bűnüldöző szerveket, hanem az egész társadalmat. a bűnözést kiváltó okok száma még elég tekintélyes; a bűnözés még ma is társadalmi jelenség.

szénási géza ezután a bűnözés és a bűnüldözés helyzetéről a következőket mondotta:

- kormányunk politikájának, népköztársaságunk állami és társadalmi rendje szilárdulásának eredményeként fokozatosan csökken az állam elleni bűncselekmények száma. 1962-ben a bíróság elé állított személyek 0.8 százaléka követett el államellenes bűncselekményt, 1963-ban pedig 0.3 százaléka. ezen belül is az utóbbi években minimálisra csökkent a súlyos esetek száma. helytelen lenne azonban a hazánkkal és társadalmi rendünkkel szembeni ellenséges erők jelentőségét lebecsülni. nemcsak az illetékes szerveknek, hanem minden magyar állampolgárnak törvényes kötelessége, hogy az ellenséges behatolást és tevékenységet leleplezze.

a közkegyelmi rendeletről szólva elmondta, hogy az elsősorban a politikai bűncselekmény miatt elítélteket érintette s a megjelölése óta eltelt egy év távlatából megállapítható, hogy jelentéktelen azoknak a száma, akik szabadulásuk után újabb államellenes bűncselekményt követtek el.

társadalmi tulajdon megkárosítása miatt kevesebb személy került bíróság elé; az ilyen ügyekben bírósági eljáráson kívüli felelősségre vonást is alkalmazunk. a társadalmi tulajdonban okozott kár összege 1961-től 1963 végéig 40.7 százalékkal csökkent. ez rendkívül biztató, és többek között arra is utal, hogy mind a társadalom, mind az arra hivatott szervek ellenőrzése sokat javult.

/folyt.köv./

15.05/s
15.55

XXI

PKK

/ az országgyűlés...21.folyt./vm

figyelemreméltó az is, hogy a társadalmi tulajdon kárára 1963-ban bűncselekményt elkövetők 35.3 százaléka korábban már büntetve volt. gondosan ügyelni kell tehát arra, hogy a vagyon elleni bűncselekmények miatt már jogerősen elítélt személyek ne kerülhessenek olyan felelős gazdasági beosztásba, ahol alkalom kínálkozik a társadalmi tulajdon károsítására.

a legfőbb ügyész megemlítette, hogy a bűnesetek csökkenésének általános tendenciáján belül az élet és testi épség ellen elkövetett bűntettek aránya - a vádemeléseket tekintve - emelkedik. ebben nagy szerepet játszik a közlekedési balesetek számának ugrásszerű növekedése.

figyelemre méltó az is, hogy az erőszakos bűncselekmények elkövetőinek többsége a cselekmény elkövetésekor italtól kisebb-nagyobb mértékben befolyásolt állapotban volt, mondotta többek között szénási géza.

tisztelt országgyűlés!

az ügyészségek a közelmúltban a népgazdaság három fontos ágában, a vegyipar, a gépipar és mezőgazdaság területén, az illetékes szakszervezeti szervekkel közösen megvizsgálták a munkásvédelmi intézkedéseket. megállapították, hogy - az eredmények ellenére - a munkásvédelem nem tartott lépést iparunk, mezőgazdaságunk rohamos fejlődésével, az elmúlt évekhez képest csökkent ugyan az üzemi balesetek száma, de ugyanakkor emelkedett a súlyosabb, több munkanap-kiesést előidéző és emberéletet követelő balesetek száma. az emberek egészsége, testi épsége védelmében az eddigieknél is nagyobb erőfeszítéseket kell tenni.

a továbbiakban a legfőbb ügyész azt elemezte, miért emelkedett a súlyosabb balesetek száma, majd így folytatta:

- fokozottabban kellene ellenőrizni, hogy a vállalatok és intézmények a gazdasági lehetőségeink által meghatározott kereteken belül a legkorszerűbb munkásvédelmi beruházások megvalósításáról tervszerűen gondoskodnak-e?

/folyt.köv./

15.15/s

15.55

XXII

K. L.

/ az országgyűlés...22.folyt./s

tisztelt országgyűlés !

a szocializmus alapjainak lerakása szükségessé teszi, hogy fokozottan megköveteljük az állampolgároktól, az állami szervektől és szervezetektől kötelezettségeik teljesítését. ez azt is jelenti, hogy hatékonyan kell fellépni a társadalmi tulajdon megkárosítói ellen. a társadalmi tulajdont kezelő szerveknek és dolgozóknak nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy a társadalmi tulajdon ellen vétőktől megköveteljék az okozott kár hiánytalan megtérítését. ezen a téren van fejlődés. a fokozott követelmények támasztása azt is jelenti, hogy az állami, munka- és tervfegyelem megsértőit erélyesen felelősségre kell vonni.

a termelőszervezetektől a szerződéses kötelezettségek maradéktalan teljesítését kell megkövetelni.

a továbbiakban a legfőbb ügyész hangoztatta, hogy biztosítani kell az egyéni és társadalmi érdekek összhangját. hozzátette: minden törvényes eszközzel el kell érni az állami gazdálkodó szervek és szervezetek jogos igényeinek érvényesítését, az állampolgárokat is támogatni kell törvényes jogaik érvényesítésében, meg kell viszont akadályozni az össznépgazdasági érdekekkel szemben álló vállalati vagy szervezeti érdekek érvényesülését, és meg kell tagadni a segítséget az állampolgárok részéről támasztott megalapozatlan, vagy nyereszkes és egyéb jogellenes célokat szolgáló igények érvényesítésétől. a jogpolitikai elvek e két fő irányzatának egymással összefüggésben és kölcsönhatásban kell érvényesülnie.

sajnos, ezen a téren még távolról sincs minden rendben. ma is előfordul, hogy egy valóban jelentős, esetleg többmillió népgazdasági eredménnyel járó ujtítás esetén az illetékesek megrettennek attól, hogy a törvény szerint járó magas - de az ujtítás által elért haszonnak mégis csak elenyésző töredékét képező összegű - ujtítási díjat kifizessék. ilyenkor mondvacsinált érvekkel vitatni kezdik az ujtítási díj jogosultságát, ugyanekkor az ellenkező végtelét is találkoznak: ujtításnak nem is tekinthető egyszerű ötleteket több ezer forinttal díjaznak. előfordult például, hogy az észak-dunántúli áramszolgáltató vállalat felügyelője, ujtítási javaslatot, nyújtott be a győri szeszgyárhoz, amelynek az volt a lényege, hogy a hagyományos világítás helyett szereljenek fel higanygőzlámpákat, mert ezek energia-megtakarítás mellett nagyobb fényt adnak. az „ujtító” bejelentette, hogy a korszakalkotó ujtítás megvalósításában a szeszgyár főmechanikusa közreműködőként vesz részt. ezért az „ujtításért”, mintegy 30.000 forintot vettek fel.

szénási géza ezután a legutóbbi vizsgálatok tapasztalatai alapján megállapította, hogy az ügyészi és bírói szervek - a még meglévő hibák ellenére - eredményeket értek el a jogpolitikai elvek gyakorlati megvalósításában. /folyt.köv./

15.20/-s

0

XXIII

/ az országgyűlés...23.folyt./vm

a legfőbb ügyész beszéde befejező részében hangsúlyozta, hogy szocialista államunk továbbfejlesztésének kulcskérdése a szocialista demokrácia mind szélesebb körű kibontakoztatása; az, hogy a lakosság minél szélesebb rétegei kapcsolódjanak be közvetlenül is a közügyek intézésébe. e célok segítését szolgálják a társadalmi bíróságok, amelyeknek száma a korábbi ezeröttszázról mintegy kétszeresére emelkedett. példákkal igazolta, hogy időszerű és szükséges volt a társadalmi bíróság továbbfejlesztése, majd így folytatta:

- bár a társadalmi bíróságok működésének egyéves tapasztalatai reménykeltőek, kifogásolnunk kell, hogy az elbírált ügyek mennyisége a megválasztott társadalmi bíróságok számához viszonyítva még kevés, valamint azt is, hogy a megválasztott társadalmi bíróságok egy része 1963-ban nem működött, bár erre lett volna lehetőség. ennek egyik oka, hogy az üzemi szakszervezeti bizottságok egy része kevés önállóságot és kezdeményező készséget tanúsított a társadalmi bíróságok működésének megindítására. többségük még nem tudott megfelelő együttműködést kialakítani a gazdálkodó szerv vezetőjével, ennek következtében nem értesült időben a fegyelmi eljárások megindításáról, és így nem volt lehetőségük eljárások kezdeményezésére sem. a fejlődés további meggyorsítása érdekében arra kell a fő figyelmet fordítani, hogy a még nem működő társadalmi bíróságok is megkezdjék munkájukat. ebben elsősorban a szakszervezetekre és a gazdasági vezetőkre hárul több feladat. olyan együttműködést kellene kialakítanunk, hogy az arra alkalmas ügyek a társadalmi bíróság elé kerüljenek. az ügyészi, a bírósági szerveknek és a vállalati jogtanácsosoknak egyaránt segíteniük kell a társadalmi bíróságokat.

szénási géza befejezésül kérte hogy az országgyűlés fogadja el beszámolóját.

/folyt.köv./
15.30/-s
16.55

- XXIV -

le

/ az országgyűlés...24.folyt/vm

oláh györgy

szolnok megyei képviselő szólalt fel ezután. a bűnözés elleni küzdelemmel foglalkozva hangsúlyozta, hogy az eddiginél hatékonyabb megelőzéssel minden bizonnyal tovább csökkenthető az elkövetett bűncselekmények száma. a megelőzés egyik igen fontos módszere a bűnözés okainak felderítése és megszüntetése. a bűnüldöző szervek eddig is jelentékenyen segítették a megelőző intézkedések megtételét azzal, hogy tapasztalataikról, a bűnözés okait napfényre hozó vizsgálataikról tájékoztatták és tájékoztatják az állami, gazdasági és társadalmi szerveket. hiba azonban, hogy a szubjektív okok feltárása egyelőre korántsem olyan intenzív, mint az objektív okoké.

a képviselő rámutatott arra, hogy a bűnözéssel kapcsolatos megelőző munka fontos része az ellenőrzés javítása minden szervnél, vállalatnál és intézménynél. tény, hogy mind nagyobb számban születnek intézkedések az ellenőrzés rendszeresebbé és hatékonyabbá tételére, ennek ellenére az ellenőrzést egészében véve még mindig nem tekinthetjük kellően tervszerűnek, alaposnak és hatékonynak. ezen a téren szemléletbeli hibákkal is találkozhatunk. az ellenőrzötték közül sokan például azt tartják, hogy az ellenőrzés bizalmatlanságot jelent, s ezzel valójában megnehezítik, hogy az ellenőrzés azzá váljék, ami lényege: a végzett munka tárgyilagos, szakmailag alapos elbírálásává, az eredmények és jó módszerek, továbbá a fogyatékosok feltárásává, a munka megjavítását célzó segítséggé. akad javítanivaló az ellenőrzés szakszerűségét illetően is. a formális, felületes és gondatlan ellenőrzés nem egyszer játszott már közre abban, hogy a könnyű pénzszerzés, bűnözés útjára léptek arra hajlamos emberek.

oláh györgy aláhuzta, hogy a vezetőknek szintén jelentékeny szerepük van az esetleges visszaélések megelőzésében, a bűnözés lehetőségének csökkentésében. fokozott felelősséggel kell például ügyelniük arra, hogy a különböző munkakörökbe a követelményeknek megfelelő emberek kerüljenek, akiknek szakmai tudása, erkölcsi szilárdsága, jellege egyaránt biztosíték arra, hogy feladataikat hiánytalanul ellátják.

- a bűnözés megelőzésére törekedve az eddiginél hatékonyabbá kell tenni az alkoholizmus elleni küzdelmet is - folytatta. - aligha kell statisztikákat idézni arra, hogy szinte nincs bűncselekményfajta, amelyben ne játszanak szerepet - egyes esetekben döntő szerepet - a gátlásokat megszüntető alkohol.

/folyt.köv./
15.33/-s
16.55

- XXV -

le

parlament

az országgyűlés..... 25.folyt.vm

a mértéktelen italozás elleni küzdelem eredményei egyenesen arányosak a bűnözés megelőzésének eredményeivel.

- a megelőzés eszközei között kétségtelenül helye és szerepe van az elkövetett bűntettek megtorlásának, nyilvánvaló, hogy nem a megtorlásra apellálunk elsősorban, de akik gyengeségük, erkölcsi bizonytalanságuk miatt esetleg választat elé kerülnek, legyenek tudában annak, hogy minden bűncselekmény maga után vonja a büntetést. bíróságainknak és ügyészségeinknek a jelenleginél behatóbban kell elemezniük azt, hogy egy-egy adott időszakban és területen milyen bűncselekményfajták ellen szükséges leghatározottabban fellépniük. a beszámolóban elhangzottak alapján felteszem a kérdést: vajon bíróságaink miért nem járnak el szigorúbban az élet és testi épség ellen elkövetett bűncselekmények eseteiben? miért nem fellebbáznak az ügyészek az ilyen esetekben hozott enyhe ítéletek ellen?

oláh györgy ezután rámutatott, hogy fokozottabb szigorral kellene fellépni a visszaeső bűnözőkkel szemben, majd felszólalása végén hangoztatta, hogy a bűnözés elleni küzdelem, a megelőzés csak akkor hozhat az eddiginél is jobb eredményeket, ha a feladatok megoldásából részt vállal az egész társadalom. a legfőbb ügyész beszámolóját elfogadta.

/folyt.köv./
x

- XXVI -

le

15.35/-s
16.55

parlament

az országgyűlés..... 26.o folyt./s

dr. tatár kiss lajos,

hajdu-bihar megye képviselője, a társadalmi bíróságok tevékenységével foglalkozott felszólalásában. bevezetőben hangsúlyozta: a társadalmi bíróságok hajdu-bihar megyében is fejlődnek. aktivitásukat jellemzi, hogy az elmúlt évben csaknem 300 ügyet tárgyaltak.

a tapasztalatok szerint helyes volt az az intézkedés, amely a társadalmi bíróságok szervezését, működésük irányítását a szakszervezetekre bízta. a szakszervezeti szervek jelentős része felismerte az ebben az intézményben rejlő nagy társadalmi nevelő erőt, és komoly erőfeszítéseket tesz szakmai színvonalának, személyi összetételének állandó javítására, demokratizmusának, társadalmi jellegének szélesítésére.

hajdu megyében például az ügyészségi, bírósági dolgozók bevonásával többnapos szakmai, módszertani tanfolyamokat szerveztek a társadalmi bíróságok elnökei részére, több nagyobb üzemben tanácskozásokat tartottak a dolgozók részvételével, s megszervezték a társadalmi bíróságok rendszeres patronálását is.

- a jó tapasztalatok mellett - folytatta dr. tatár kiss lajos - megyénkben - s nyilván másutt is - vannak még problémák. így például a megyében megválasztott társadalmi bíróságoknak csaknem a fele a múlt év végéig egyáltalán nem működött. akad azonban bőven javítani való a működő társadalmi bíróságok munkájában is.

- a legfőbb problémát bizonyos szemléletbeli fogyatékoságok okozzák, és pedig főleg az, hogy az üzemek, intézmények vezetői gyakran szívesebben választják az egyszerűbb megoldást: a fegyelmi vagy bünvádi eljárás kezdeményezését. sok esetben a szakszervezeti bizottságok sem lépnek fel kellő eréllyel és igénytel, hanem tudomásul veszik az igazgató döntését. gyakori hiányosság, hogy a szakszervezetek nem gondoskodnak kellően a tárgyalások nyilvánosságáról, s így nem érvényesülhet eléggé a társadalmi megelőző, nevelő hatás. pedig ott, ahol a társadalmi bírósági eljárások a dolgozók széles köre előtt zajlanak le, kedvezően befolyásolják a munkafegyelem és a társadalmi tulajdon ellen elkövetett cselekmények számát. hajdu megye több üzemében - így egyebek között a debreceni faipari vállalatnál, ka berettyóújfalusi ruhagyárban, az alföldi nyomdában - korábban sok volt a fegyelmi vétség, de a társadalmi bíróság megalakulása óta csupán egy-két figyelmeztetésre volt szükség.

/folyt.köv./

- XXVII -

15.42/-s
16.55

le

parlament

az országgyűlés..... 27.folyt./s

a képviselő utalt arra: helytelen, hogy a nagyszámu szabálysértési ügy közül csak rendkívül keveset tesznek át a szélesebbkörű nyilvánosságot biztosító társadalmi bíróságokhoz, majd a társadalmi bírósági eljárás gyakorlatának néhány jogi vonatkozásával foglalkozott. ezekkel kapcsolatban javasolta: vizsgálják meg, nem volna-e helyes a szakszervezeti középszerveknek, például a szakmai megyei bizottságoknak bizonyos esetekre jogszabályilag felülbírálati jogot, illetve ellenőrzési kötelezettséget megállapítani.

felszólalásának második részében dr. tatár kiss lajos a visszaeső bűn-elkövetők kérdéséről szólt.

- tudom ugyan, - mondotta többek között -, hogy a legfőbb ügyészség és az országos kriminalisztikai intézet évek óta vizsgálja a visszaesés okait és tanulmányozza a visszaesők életkörülményeit, az utógondozás és a megelőzés terén azonban még mindig igen sok a tenniavaló. a probléma kiindulópontja az, hogy egyes személyeknél a szabadságvesztés büntetés egymagában nem eredményezi a jó utra való térést, csak elindítja az elítéltet a visszafelé vezető úton. hozzátehetjük, hogy a börtönből szabadultak jelentékeny része, különösen hosszabb börtönbüntetés kitöltése után, elveszíti kapcsolatát az élettel és nehezen találja meg ismét helyét a társadalomban.

- az 55/1959 számú kormányrendelet az utógondozást a tanácsok hatáskörébe utalta, s ezzel megteremtette az alapját a börtönből szabadultak munkába állításának. ez a azóta valóban sokkal gördülékenyebben megy, de a munkához juttatás még nem minden, legfeljebb csak a kezdet. utána a szabadultnak még sok nehézséget kell leküzdenie ahhoz, hogy újra fenntartások nélkül befogadják, és egyenrangú emberként kezeljék. ezért az egész társadalom feladata, hogy elősegítse s ha kell, megteremtse a visszailleszkedés lehetőségét. sokat tud segíteni e téren a szakszervezet, a kisz és a többi társadalmi és tömegszervezet, s igen nagy szerepe van az üzemi kollektiva nevelő erejének. az egyik hajdu megyei tanácsai vállalat egy kis kollektívája például, amikor megtudta, hogy bűncselekményt elkövetett volt munkatársuk kiszabadult, megkérte az igazgatót, hogy vegye őt vissza és helyezze az ő csoportjukba. megígérték, hogy törődnek vele s szinte kezességet vállaltak érte. az azóta eltelt idő fényesen bizonyította, hogy a brigádnak igaza volt.

dr. tatár kiss lajos a legfőbb ügyész beszámolójával egyetértett s javasolta annak elfogadását.

/folyt.köv./

15.48/-s
t.16.55

- XXVIII -

le

parlament

/ az országgyűlés....28.folyt./vm

ezután dr. szénási géza válaszolt a felszólalásokra, majd az országgyűlés a legfőbb ügyész beszámolóját jóváhagyólag tudomásul vette.

az elnök szünetet rendelt el.

le

/folyt.köv./
15.54/-s
16.55

- XXIX -

a szerkesztőségek figyelmébe !

bs/s bs

az országgyűlés pénteki anyagának 1. folytatása ,, az elmúlt három esztendő ,, kezdetű bekezdés 9. sorában a szöveg helyesen :

....összfogyasztók helyzetét. ez tehát nem követendő ut számunkra. az ilyen ,, hiánygazdálkodás,,, tíz évvel.....

a 6. folytatás ,, budapesten és a nagyobb,, szöveggel kezdődő bekezdésének 10. sorában a szöveg helyesen :

.... viszont nem árt, ha a fogyasztó.....

a 8. folytatás második sorában a szöveg :
.... van még mit tenni. esetenként bizony csupán

a 16. folytatás második bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen :

.....beruházásokra biztosított mintegy 10.5 millió forintos.....

..-

16.00/-s
16.55

-XXX-

parlament

az országgyűlés..... 29. folyt./s

a szünet után az országgyűlés áttért az interpellációkra. ezt megelőzően az elnök úr Vass Istvánné bejelentette, hogy nagy zoltán képviselőnek az országgyűlés legutóbbi ülés-

szakán Ózd város vízellátásával kapcsolatban előterjesztett interpellációjára az országos tervehivatal elnöke írásban adta meg a választ. a válaszevelet Huber Lajos, az országgyűlés jegyzője olvasta fel.

dr. Ajtai Miklósnak,

----- az országos tervehivatal elnökének válasza bejelenti, hogy az Ózdi vízellátás gyors javítására most épül a Bánpatáki felszíni vízkivételi mű. ebből Ózd a jövő év végétől kezdve naponta 2000 köbméter ivóvizet kap, ez a mennyiség azonban csak átmeneti javulást eredményez. az Ózdi vízellátás helyzetének további javítása a Lázberci tároló megépítésével lehetséges. ennek elkészítését a harmadik ötéves tervben szükségesnek tartom. ez a létesítmény kettős célt szolgál : egyrészt naponta 9000 - 10.000 köbméter víz szolgáltatásával véglegesen megoldja Ózd és környéke ivóvízellátási problémáit, másrészt körülbelül ugyanannyi ivóvizet ad a Borsodi regionális vízellátási rendszer térségébe is. intézkedtem a tároló és a kapcsoló víztisztító mű, valamint a hálózat építésének előkészítéséről, hogy az említett ivóvízmennyiség 1969-ben biztosítható legyen.

- ez azt jelenti, hogy a jövő év végén belépő 2000 köbméteres többlettől eltekintve - a vízellátás lényeges javulására csak öt év múlva kerül sor. addig azt javaslom, vizsgálják meg az illetékes tanácsi szervek, mit lehet tenni az Ózdon tapasztalható nagymértékű indokolatlan vízfolyás és vízpazarlás megakadályozására. ezzel lehetne az Ózdi vízkészletet növelni és a Lázberci tároló megépítéséig a kritikus helyzetet enyhíteni.

a válasz végül megállapítja : a közeljövőben nincs lehetőség arra, hogy a jelenlegi mellett Ózdon még egy fürdőt üzemeltessenek. mivel indokolt, hogy Ózd korszerű fürdővel rendelkezzen, az országos tervehivatal elnöke javasolja : készítsék el mielőbb az Ózdi fürdő - strandfürdő komplexum együttes tervét, s megvalósítását, illetve fokozatos üzembehelyezését a rendelkezésre álló víz mennyiségének megfelelően tettezzék.

az országos tervehivatal elnökének választát az interpelláló képviselő és az országgyűlés elfogadta.

16.20/-s
17.00

-XXXI-

le

parlament

az országgyűlés..... 30.folyt./s

dr. bognár józsef

----- képviselő a pénzügyminiszterhez és a külügyminiszterhez intézett interpellációt.

- a második világháború végén a hitleri hadsereg által megszállt Magyarországról sokmilliárdnyi értéket - különböző nyersanyagokat, mezőgazdasági termékeket - köztük lóbaszjásokat, vasuti gördülőanyagokat, egyes gyárak komplett berendezéseit és kulturális értékeket hurcoltak nyugatra, elsősorban az egyesült államok fegyveres erői által megszállt területre, ez még tetézte azokat a súlyos károkat, amelyeket hazánk különben is szenvedett. a második világháború befejezését követő években a magyar kormányzatnak visszajuttatták a háború alatt elhurcolt javak egy részét, de ez csak egy kis hányada volt az összes elhurcolt javaknak.

- milyen intézkedéseket tett és tesz a magyar kormány, hogy a hazánk területéről elhurcolt és vissza nem adott javakért megfelelő kártalanításban részesüljünk - hangzott dr. bognár józsef kérdése.

az interpellációra - a külügyminiszterrel egyetértésben dr. timár mátyás pénzügyminiszter válaszolt.

- a kérdés felvetése teljesen indokolt. a háború végén jogtalanul elhurcolt magyar javak értéke sokmilliárdot tesz ki. annak érzékeltetésére, milyen hatalmas értékről van szó, elég utalni arra, hogy több tucat gyár, köztük a danuvia, a magyar optikai művek, a vadásztölténygyár, a dunavölgyi timföldgyár teljes gépparkját, az említett gördülőanyagon kívül a máv pályafelépítményi anyagának jelentős részét, többszáz ezer tonna mezőgazdasági terméket és ipari nyersanyagot, 600.000 szarvasmarhát, másfélmillió sertést, 250.000 lovat és a gépkocsialomány több mint 90 százalékát elhurcolták. ezenkívül - mint ismeretes - elhurcolták a magyar koronázási ékszereket, valamint kulturális javaink jelentős részét is.

- a magyar kormány már régebben megtette a szükséges lépéseket, hogy az így elhurcolt javak mennyiségét és értékét megállapítsa, s ahol ez lehetséges, számbavegyük azt is, hogy a kérdéses javak végülis hova kerültek. az illetékes szervezetek ebben természetesen korlátozta a háborút követő zűrzavar, a legfontosabb tényeket mégis sikerült feltárni.
/folyt.köv./ k

17.15/-s

- XXXII -

parlament

/ az országgyűlés.....31 folyt./vm

- e tények alapján ugynevezett vagyoni tárgyalásokat folytattunk és a jövőben is folytatunk számos ország kormányával. e tárgyalásokon egyfelől a mi igényeink, másfelől az egyes országok részéről Magyarországgal szemben támasztott követelések alkotják a tárgyalás anyagát. a kölcsönös követelések egyeztetése természetesen hosszú eljárás. a jogcímek között nagyon eltérő jellegű tartozások és követelések szerepelnek; például hosszú- és rövidlejáratu tartozások, háborús károk, magánjogi követelések, vállalati és bankelszámolások stb.

- a legtöbb országgal a lényeges kérdéseket már rendeztük. alapos reménnyel mondhatom, hogy újabban a magyar-osztrák vagyoni tárgyalásokon is - a kölcsönös igények méltányos figyelembevételére alapján - megegyezésre van kilátás. ennek azért kell különös jelentőséget tulajdonítani, mert Ausztria a hozzánk legközelebb eső nyugati ország, amellyel a vagyoni tárgyalások már több mint tíz éve húzódnak. véleményünk szerint a két ország közötti kapcsolatokat jószomszédivá lehet tenni; megvannak a feltételek ahhoz, hogy a két állam hasznos együttműködést valósítson meg és példát mutasson a világnak a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élése terén.

- még néhány viszonylatban rendezetlenek ezek a kérdések, így például az egyesült államok, a német szövetségi köztársaság vonatkozásában. rendezésük azért is fontos, mert elősegíti külpolitikánk alapvető elveinek, így a kapcsolatok normalizálásának érvényesítését ezeknek az országoknak a vonatkozásában is. meggyőződésünk, hogy ez a felek érdekeinek kölcsönösen megfelel.

- a magyar kormány a jövőben is arra fog törekedni, hogy az azokkal az országokkal létesítendő egyezményekben, amelyekkel a vagyoni kérdések még nem rendezettek, a Magyarországról elhurcolt javak kérdése kellő figyelemben részesüljön - fejezte be szavait dr. timár mátyás.

a választ dr. bognár józsef képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

/folyt.köv./

- XXXIII -

17.20/s

parlament

/ az országgyűlés....32.folyt./vm

varga gáborné

----- borsod megyei képviselő a második ötéves terv borsod megyei beruházásai, ezen belül elsősorban a lakásépítkezések megvalósítása ügyében az építésügyi miniszterhez és az országos tervhivatal elnökéhez intézett kérdést, az interpellációra az országos tervhivatal elnökével egyetértésben dr.trautmann rezső építésügyi

-----
miniszter válaszolt.

a miniszter hangsúlyozta, hogy az építőipar nehézségei - a munkaerőhiány, a szállítási zökkenők, stb.- amelyek az elmúlt két évben megakadályozták a terv hiánytalan teljesítését, borsod megyében fokozottan éreztették hatásukat, emiatt az 1964- 1965-re tervezett lakások egyrészt nem tudják felépíteni, de arra törekednek, hogy a harmadik ötéves tervben pótolják az adósságot.

a miniszter a továbbiakban utalt arra, hogy borsodban az elsők között vezették be az ugynevezett blokkos építési módot, amelyet ma már széleskörben alkalmaznak.

- igaz ugyan - folytatódott a válasz - hogy ez a technológia a gyárszerű házépítéshez vezető úton csak az első lépést jelenti, de mégis növelte a termelékenységet. a befejező munkák azonban - e téren nem sikerült az előbbihez hasonló fejlődést elérni - bizonyos mértékig akadályozzák az új eljárás lehetőségeinek teljes kiaknázását, ezért az építkezések korszerűsítésében újabb feladatokat kell megoldanunk. ennek jegyében arra készülünk, hogy miskolcra egy nagykapacitású házgyárat telepítünk, - hangsúlyozta többek között a miniszter, majd arról beszélt, hogy helyesli a gáz- szilikát nagyblokkok gyártásával és felhasználásával kapcsolatos helyi elképzelést, ugyanakkor hozzátette, hogy a termelés jelentégszakaszában a technológiai feyelem megszigorítása és az előírásoknak megfelelő nagyblokkok gyártása az elsődleges cél.

trautmann rezső ezután az interpellációnak arra a részére válaszolt, amely a beruházások előkészítésének és az új építési anyagok illetve szerkezetek bevezetésének fogyatékságaival foglalkozott.

- véleményem szerint a második ötéves terv lakóépületeinek tipustervei általában kellő időben elkészültek. az építőipari anyagok és szerkezetek fejlődésével párhuzamosan azonban e terveket időközben meg kellett változtatni, ujjakkal kellett kiegészíteni. ezt nem tudtuk és a jövőben sem tudjuk elkerülni. az új szerkezetek bevezetése elsősorban az építés fokozatos iparosítását és ezen keresztül a termelékenyebb módszerek érvényesülését jelenti. jogos azonban az az észrevétel, hogy az intézkedések ellenére sem sikerült az átmeneteket zavartalanul lebonyolítani.

/folyt.köv./
17.29/-s

18.50

-XXXIV-

le

parlament

/ az országgyűlés....33. folyt/ vm

ennek tanulságait levontuk s most már szervezettebbé tettük az új anyagok és szerkezetek alkalmazásával kapcsolatos koordinációs tevékenységet.

a miniszter válaszána végén az országos tervhivatal elnökének nevében is köszönetet mondott a borsod megyei képviselőcsoportnak azért a munkáért, amelyet az építkezések, beruházások mélyreható vizsgálatával és a tapasztalatok sokirányú feltárásával végzett.

trautmann rezső válaszáat az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

/folyt.köv.

17.30/-s

18.50

-XXXV-

le

/ az országgyűlés...34.folyt./vm

ezután háner józsef

----- budapesti képviselő interpellációja
következett a nehézipari miniszterhez a budapesti vegyiművekből
kiáramló levegőszennyező gázok megszüntetése tárgyában.

- az interpellációban érintett kérdéssel - mondotta válaszában
Lévárdi Ferenc

----- nehézipari miniszter - az országgyűlés ez év janu-
ári ülészsaka is foglalkozott. az ülészsak után, a kormány erre
vonatkozó határozatát is figyelembe véve, intézkedtem a vegyipari
üzemek viz-és levegőszennyező hatásának a gondos felméréséről és a
helyzet gyökeres megjavításának előkészítéséről. a felülvizsgálat
eredményeit és a szükséges intézkedések tervét októberben a kormány
elé terjeszttem.

- ami konkrétan a budapesti vegyiműveket illeti, ez budapest
erősen szennyezett levegőjű övezetében helyezkedik el és valóban
évtizedek óta rontja a város levegőjét. az is igaz, hogy a levegő-
szennyeződés csökkentésére évtizedekig nem történt semmi, csupán
az utóbbi egy-két évben került sor néhány kezdeményezésre.

- a szuperfoszfát-gyártás melléktermékeinek, a fluóros gázok-
nak a megkötésére már megtettük az intézkedést: épül az az üzem,
amely ezeket lekötí és hasznosítja. így a jövő év végén ilyen gázok
már egyáltalán nem kerülnek a levegőbe. a klór és a sósav szabadba-
bocsátása - az elektrolízis-üzem korszerűsítésének megkezdésével -
máris lényegesen csökkent, s a jövő év végén már ezek a gázok sem
fognak a levegőt rontani.

- a legnehezebb kérdés az ugyancsak káros melléktermékekkel
járó pirítópörkölés megszüntetése, de az előkészületek már itt is
megindultak. elhatároztuk, hogy a kénsavgyártás nyersanyagát meg-
változtatjuk, pirítóról elemi kén elégetésére térünk át. ez lehetővé
teszi a teljesen higiénikus gyártást. megjegyzem, hogy az átállítás
- mivel mintegy 60 millió forintba kerül, s a szükséges berendezése-
ket importálnunk kell - csak a harmadik ötéves terv időszakában va-
lósítható meg.

dr. Lévárdi Ferenc választ mind az interpelláló képviselő,
mind az országgyűlés elfogadta.

ezután ismét háner józsef

----- terjesztett be interpellációt, ez-
uttal a földművelésügyi miniszterhez. kérdése az volt, hogy a
környező levegőt rendkívül erősen szennyező, s már a fővárosból ki-
telepítendő üzemek közé sorolt állatifehérje takarmányokat előállító
vállalat tényleges kitelepítésére mikor kerül sor, s hogy addig is
milyen intézkedéseket tesznek az üzemből kiáradó bűz csökkentésére.
folyt.köv.

17.40/-s
18.50

- XXXVI -

le

az országgyűlés..... 35.folyt./s

Losonczi Pál

----- földművelésügyi miniszter válaszában
elmondotta: a minisztérium előtt is ismeretes, hogy az állati-
fehérje takarmányokat előállító vállalat budapesti üzeme
bűzös, más szomszéd üzemekkel együtt erősen szennyezi a
környék levegőjét és hogy ezért budapest területéről mielőbb
ki kell telepíteni. a budapesti állati hulla- és hulladékfel-
dolgozó üzem több évtizeddel ezelőtt került jelenlegi helyére,
amikor a környéken még kevés lakóház állt. azóta azonban a
jellemző elnevezésű illatos ut környéke beépült, anélkül,
hogy az új lakótelepek tervezésével egyidejűleg intézkedtek
volna a környező gyárak bűz- forrásainak megszüntetéséről.

- az új telepek lakóinak jogos panaszát figyelembevételével
- folytatta a miniszter - a gazdasági bizottság hozzá-
járult az üzem vidékre telepítéséhez, annak ellenére, hogy
a nyersanyagszállítás jelentős többletköltséget okoz. az üzem
nyersanyagának 99 százaléka, mintegy háromezernél vagon, ugyanis
a budapesti hus- és husfeldolgozó üzemekből kerül ki. a kitele-
pítés tanulmánytervét és beruházási céljavaslatát már elkészí-
tettük, s a hónap végéig jóváhagyása is megtörténik. ezután kerül-
het sor a beruházási program, majd a kiviteli tervek elkészítésére
és a kivitelezés megkezdésére.

- a kitelepítés mintegy 130 millió forintba kerül. ilyen
nagy beruházás programjának és terveinek elkészítéséhez tapasza-
lataink szerint legalább egy évre, a kivitelezéshez pedig leg-
alább három évre van szükség, így a kitelepítés csak 1969
elején valósulhat meg. a földművelésügyi minisztérium mindent
megtesz a beruházás meggyorsítására, a határidők lerövidítésé-
hez azonban elengedhetetlenül szükséges, hogy a terveket készítő
élelmiszeripari tervező intézet, valamint a kivitelező vállalatok
felügyeleti szervei biztosítsák a beruházás soronkivüliségét.

- a köjál és a többi érdekelt szerv bevonásával egyébként
megvizsgáltuk, hogyan lehetne az üzemből kiáramló bűző-
ket a kitelepítésig is csökkenteni. ennek érdekében már meg-
kezdjük újabb kondenzátorok és besűrítők beépítését; ezek a
berendezések még az idén elkészülnek. reméljük, hogy ez jelen-
tősen javítja majd a vállalat környékének levegőjét.

/folyt.köv./ w

- XXXVII -

le

17.45/-s
18.50

parlament

/ az országgyűlés...36.folyt./vm

a földművelésügyi miniszter válaszát háner József és az országgyűlés elfogadta.

sárfi rózi

szabolcs megyei képviselő az egészségügyi beruházásoknál tapasztalható elmaradás behozását sürgette az építésügyi miniszterhez intézett interpellációjában. egyebek között megemlítette, hogy különösen a budapesti korányi tbc-gyógyintézet, a kisvárdai és a dunaujvárosi kórház építői maradtak el jelentősen a tervelőirányzatok mögött.

trautmann rezső

építésügyi miniszter válaszában elmondta: a minisztérium vállalatait kötelezték arra, hogy az év eleji lemaradásokat pótolják, s az ideai beruházási tervekben szereplő feladatokat köztük természetesen az egészségügyi beruházásokat is - megoldják.

- hozzá kell azonban tennem, hogy a már szinte állandósult munkaerőhiány, továbbá bizonyos anyagok hiánya és a szállítási problémák nagy gondot okoznak vállalatainknak. remélhető, hogy a nehézségeket - ha tovább nem fokozódnak - az irányítás tökéletesítésével, a belső szervezési feltételek javításával és más intézkedésekkel áthidaljuk.

- megígérhetem tisztelt interpelláló képviselőtársamnak, hogy az egészségügyi építkezéseket - köztük az említett három gyógyintézet építését is - különös figyelemmel kísérem, s mindent elkövetek az ideai építési feladatok teljesítéséért. megragadom az alkalmat, s erről a helyről kérem a hőmezővásárhelyi egészségügyi berendezéseket gyártó vállalat vezetőit és dolgozóit, hogy a dunaujvárosi kórház számára megrendelt, beépítésre kerülő berendezéseket mielőbb bocsássák a kivitelező vállalat rendelkezésére, s ezzel is segítsék elő az építőmunka folyamatosságát, a megszabott határidő betartását.

trautmann rezső válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

/folyt.köv./

17.50/-s
18.50

-XXXVIII-

h

parlament

az országgyűlés..... 37.folyt./s

szobek andrás

békés megyei képviselő egyes építési alapanyagok időszakos hiányának megszüntetése miatt interpellált az építésügyi miniszterhez.

trautmann rezső

válaszában elismerte: a képviselőnek igaza van abban, hogy elvileg nem indokolt sem a téglá, sem a betonkavics hiánya, majd rámutatott arra, milyen okok idéztek elő zökkenőket az ellátásban. elmondta, hogy betonkavicsból a készletek és az első negyedévi termelés eredetileg fedezte volna a szükségleteket, de a szállítási nehézségek miatt az eredetileg tervezett mennyiségnek mindössze 54 százaléka jutott el az építkezésekre. a második negyedév végéig az előző három hónap adóságát előreláthatólag több mint 60 százalékkal tudják csökkenteni, és lehetőség van arra, hogy a kiesést a harmadik negyedben teljes egészében pótolják. a kavicsbányák folyamatosan, három műszakban termelnek és a jelenleginél nagyobb feladatok megoldására is felkészültek. most már azon mulik a zökkenők teljes megszüntetése, hogy lesz-e elegendő vasuti kocsi.

a miniszter a továbbiakban a téglagyártással foglalkozott. elmondta, hogy az iparág átszervezésével egyidejűleg, a műszaki fejlesztésre szánt anyagi eszközök koncentrációjával ebben az évben 1962-höz képest majdnem 10 százalékkal sikerült növelni a kapacitást. az elhúzódó tél, a fagyok miatt azonban a tervezettnél több mint két héttel később kezdődhetett csak meg a termelés, s emiatt elmaradtak az előirányzattól.

a tégláipar - folytatta válaszát a miniszter - ezt a kiesést az év hátralévő részében pótolni fogja. ennek egyik biztosítéka, hogy intézkedéseink nyomán rátértek a kemencék hétnapos üzemeltetésére, a tizórás, illetve két-műszakos nyersgyártásra és kihordásra, növelték a szárító-területeket, stb. ezenkívül átmenetileg termelni kezdett három, korábban leállított téglagyár is. mindezek eredményeként előreláthatólag hamarosan enyhülnek a téglaelállítás nehézségei, - mondotta dr. trautmann rezső, majd befejezésül a tégláipar fejlesztéséről szólt.

/folyt.köv./
18.00/s
18.50

-XXXIX-

h

parlament

az országgyűlés..... 38.folyt./s

- az iparág folyamatos korszerűsítése megkezdődött. általában nem új téglagyárakat hozunk létre, hanem ott, ahol az anyag minősége és mennyisége, valamint más feltételek lehetővé teszik, áttérünk a legtermelékenyebb és az időjárástól is többé-kevésbé független technológiai módszerek széleskörű alkalmazására.

a miniszter válaszát mind az interpelláló képviselő, mind az országgyűlés elfogadta.

ezzel az országgyűlés ülészsaka befejeződött. az ülés Vass Istvánné elnök zárszavával ért véget./mti /

18.03/-s

18.50

-XL-

le

a szerkesztőségek figyelmébe !

fm/s fm

az országgyűlés pénteki anyagában a 29.folytatás első bekezdésének 5. sorától a szöveg a következőképpen módosul:

... interpellációjára az országos tervhivatal elnöke már korábban megküldte a választ. a válaszlevelet Huber Lajos.....

a 30.folytatás első sorában a szöveg helyesen :

dr. Bognár József Tolna megyei képviselő .....

a 32.folytatás 4. bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen :

... a befejező munkák elhúzódása azonban - e téren.....

Trautmann Rezső építésügyi miniszter neve előtt a „dr.,” cím törlendő .

a 35.folytatás 3. bekezdésének 8.sorában a szöveg a következő :

... készítő Élelmezésipari tervező intézet.....

a 38.folytatás első bekezdésének második sorában :

.... hanem ott, ahol az agyag minősége...

/mti /

19.40/-s

-XLI-

le

bb 61. átadták a cordatic hűtőjelvényeket

t/m

1964. június 26.

pénteken délután az országos gumipari vállalat ruggyanta gyáregységében linnepélyesen átadták a cordatic hűtőjelvényeket azoknak a gépkocsivezetőknek, akik 1963-ban csúcsteljesítményt értek el a gyár gumibroncsaival. Kardos Jenő kereskedelmi igazgató 350 teher- és személyautó vezetőnek nyújtotta át a jelvényt a vállalat egyéb ajándékával együtt, kísérő szavaiban hangsúlyozta: a cordatic gumibroncsok jó minőségét, tartósságát bizonyítja, hogy ma már ilyen sok gépkocsivezető érdemelte ki a jelvényt kitűnő kilométerteljesítményével. /mti/

-.--

- v é g e -

21.40/-n

-35-

Lily Zoli

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefoni: 169-400, 169-500

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. június 27.

bb.1. az „aranyfej”, magyar szereplőinek hangját Londonban angolra, az angol és az amerikai színészekét most budapesti magyarra szinkronizálják

i s / t m / n / f m

1964. június 27.

a pannónia filmstúdió műtermében két júliusban bemutatásra kerülő filmujdonosság magyarra fordításán dolgoznak. befejezéshez közeledik az „aranyfej”, című magyar-amerikai közös alkotás szinkronizálása. mint ismeretes, a játékfilmet richard thorpe amerikai rendező vezetésével magyar-angol és amerikai színészek közreműködésével forgatták magyarországon. a felvételek befejezése után - ez év elején - a film magyar szereplőinek hangját Londonban angolra szinkronizálták. a pannónia filmstúdióban pedig most ültetik át magyarra az angol és az amerikai művészek hangját. a főbb külföldi szereplőket, a kis millyt, azaz lorraine powert nagy anna, a két gengsztert, szakács miklós és márkus lászló szóltattatja meg. közreműködik még tordy géza, kern andrás és pálos györgy is. a koprodukció magyar szinkronját dr. márkus éva rendezte, a szöveget révész mária dolgozta át.

várkonyi gyula rendezi a „nincs többé válás”, című lengyel vígjáték magyarul beszélő változatát. a magyar szöveg kálmán éva munkája. jerzy stefan stawinski rendező filmjének hősei mai fiatalok. az alkotás három részből, három fiatal pár történetéből áll. a lengyel főszereplőket kálmán györgy, velenczey istván, vetró margit, nádasy myrtili, mécs károly és horváth jenő tolmácsolja. /mti/

..

bb-3. virágzik a tátorján a balaton partján

vid/ká /sk/n/hk

1964. június 27.

a tátorján a magyarok ősi virága a honfoglalástól napjainkig végigkíséri történelmünket. több dokumentum emlékezik meg arról, hogy a 16-17. században a ritka növényre felfigyeltek a világhírű külföldi botanikusok. a múlt században még előfordult az alföldön is, napjainkban azonban már csak balatonkenesén található. a máv-üdülő kertjében védetté nyilvánították tenyészhelyét. a különleges szépségű, fehér virágú tátorján bokrok most pompáznak, s hetekig gyönyörködtetik az üdülő vendégeit és a turistákat. /mti/

..

- 1 -

lc